

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)
της 25ης Ιανουαρίου 2007*

Πίνακας περιεχομένων

I — Η επίμαχη απόφαση	I - 789
Α — Η σύμπραξη	I - 789
Β — Η διάρκεια της συμπράξεως	I - 792
Γ — Οι κρίσιμες διατάξεις της επίμαχης αποφάσεως	I - 792
II — Η ενώπιον του Πρωτοδικείου διαδικασία και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση	I - 793
III — Η ενώπιον του Δικαστηρίου διαδικασία	I - 794
IV — Επί των αιτήσεων αναιρέσεως	I - 796
Α — Επί του προβληθέντος από τη Nippon Steel λόγου αναιρέσεως, ο οποίος αντλείται από νομικές πλάνες κατά τον ορισμό των απαιτήσεων σε επίπεδο αποδείξεως	I - 796
1. Επιχειρηματολογία των διαδίκων	I - 796
2. Εκτίμηση του Δικαστηρίου	I - 799
α) Επί του πρώτου σκέλους του λόγου αναιρέσεως	I - 799
β) Επί του δευτέρου σκέλους του λόγου αναιρέσεως	I - 807
γ) Επί του τρίτου σκέλους του λόγου αναιρέσεως	I - 808
δ) Επί του τετάρτου σκέλους του λόγου αναιρέσεως	I - 815

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

B — Επί του πρώτου λόγου αναιρέσεως που προέβαλε η Sumitomo, ο οποίος αντλείται από νομικές πλάνες ως προς τη συμμετοχή των Ιαπώνων παραγωγών στην παράβαση που διαπιστώθηκε με το άρθρο 1 της αποφάσεως	I - 817
1. Επιχειρηματολογία των διαδίκων	I - 817
2. Εκτίμηση του Δικαστηρίου	I - 821
Γ — Επί του δευτέρου λόγου αναιρέσεως που προέβαλε η Sumitomo, ο οποίος αντλείται από την υπερβολική διάρκεια της ενώπιον του Πρωτοδικείου διαδικασίας	I - 824
1. Επιχειρηματολογία των διαδίκων	I - 824
2. Εκτίμηση του Δικαστηρίου	I - 825
V — Επί των δικαστικών εξόδων	I - 827

Στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-403/04 P και C-405/04 P,

με αντικείμενο δύο αιτήσεις αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου, ασκηθείσες στις 22 Σεπτεμβρίου 2004,

Sumitomo Metal Industries Ltd, με έδρα το Τόκιο (Ιαπωνία), εκπροσωπούμενη από τον C. Vajda, QC, την G. Sproul και τον S. Szlezinger, solicitors (C-403/04 P),

Nippon Steel Corp., με έδρα το Τόκιο, εκπροσωπούμενη από τους J.-F. Bellis και K. Van Hove, δικηγόρους, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο (C-405/04 P),

αναιρεσείουσες,

όπου οι λοιποί διάδικοι είναι:

η **JFE Engineering Corp.**, πρώην NKK Corp., με έδρα το Τόκιο, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

η **JFE Steel Corp.**, πρώην Kawasaki Steel Corp., με έδρα το Τόκιο, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσες πρωτοδίκως,

η **Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων**, εκπροσωπούμενη από τους N. Khan και A. Whelan, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής πρωτοδίκως,

η **Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ**,

παρεμβαίνουσα πρωτοδίκως,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους P. Jann, πρόεδρο τμήματος, K. Lenaerts, E. Juhász, K. Schiemann και M. Pešić (εισηγητή), δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: L. A. Geelhoed

γραμματέας: L. Hewlett, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 8ης Δεκεμβρίου 2005,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 12ης Σεπτεμβρίου 2006,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Με τις αιτήσεις τους ανατρέσεως, οι εταιρίες Sumitomo Metal Industries Ltd (στο εξής: Sumitomo) (C-403/04 P) και Nippon Steel Corp. (στο εξής: Nippon Steel) (C-405/04 P) ζητούν την αναίρεση της αποφάσεως του Πρωτοδικείου της 8ης Ιουλίου 2004, T-67/00, T-68/00, T-71/00 και T-78/00, JFE Engineering κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 2004, σ. II-2501, στο εξής: ανααιρεσιβαλλόμενη απόφαση), καθ' ό μέτρο η εν λόγω απόφαση τις αφορά.

- 2 Με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Πρωτοδικείο, αφού μείωσε τα πρόστιμα που επιβλήθηκαν στις αναιρεσείουσες με την απόφαση 2003/382/ΕΚ της Επιτροπής, της 8ης Δεκεμβρίου 1999, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 81 της Συνθήκης ΕΚ (Υπόθεση IV/Ε-1/35.860-Β — Χαλυβδοσωλήνες άνευ ραφής) (ΕΕ 2003, L 149, σ. 1, στο εξής: επίμαχη απόφαση), απέρριψε κατ' ουσίαν τις προσφυγές ακυρώσεως που στρέφονταν κατά της εν λόγω αποφάσεως.

I — Η επίμαχη απόφαση

A — Η σύμπραξη

- 3 Η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων απηύθυνε την επίμαχη απόφαση σε οκτώ επιχειρήσεις παραγωγής χαλυβδοσωλήνων άνευ ραφής. Μεταξύ των επιχειρήσεων αυτών περιλαμβάνονται τέσσερις ευρωπαϊκές εταιρίες (στο εξής: κοινοτικοί παραγωγοί): η Mannesmannröhren-Werke AG (στο εξής: Mannesmann), η Vallourec SA (στο εξής: Vallourec), η Corus UK Ltd (πρώην British Steel Ltd, στο εξής: Corus) και η Dalmine SpA (στο εξής: Dalmine). Οι τέσσερις άλλες αποδέκτριες της εν λόγω αποφάσεως είναι οι ιαπωνικές εταιρίες (στο εξής: Ιάπωνες παραγωγοί): NKK Corp., Nippon Steel, Kawasaki Steel Corp. και Sumitomo.
- 4 Οι χαλυβδοσωλήνες άνευ ραφής χρησιμοποιούνται από τη βιομηχανία αντλήσεως πετρελαίου και φυσικού αερίου και περιλαμβάνουν δύο μεγάλες κατηγορίες προϊόντων.
- 5 Η πρώτη από τις κατηγορίες αυτές είναι η των σωλήνων ανιχνευτικών γεωτρήσεων, που ονομάζονται κοινώς «Oil Country Tubular Goods» ή «OCTG». Οι σωλήνες αυτοί μπορούν να πωλούνται χωρίς σπείρωμα («λείοι σωλήνες») ή με σπείρωμα. Το σπείρωμα αποτελεί επεξεργασία που καθιστά δυνατή τη σύνδεση των σωλήνων OCTG. Μπορεί να γίνει σύμφωνα με τα πρότυπα του American Petroleum Institute (API), λαμβανομένου υπόψη ότι οι μέσω σπειρώματος συνδεδεμένοι σωλήνες

σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή αποκαλούνται «σωλήνες OCTG συνήθους ποιότητας», ή με ειδικές μεθόδους, συνήθως προστατευόμενες από διπλώματα ευρεσιτεχνίας. Στην τελευταία περίπτωση, γίνεται λόγος για σπείρωμα ή, ενδεχομένως, για «συνδέσεις υψηλής ποιότητας» ή «premium», λαμβανομένου υπόψη ότι οι μέσω σπείρωματος συνδεδεμένοι σωλήνες σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή αποκαλούνται «σωλήνες OCTG premium».

- 6 Η δεύτερη κατηγορία προϊόντων αποτελείται από τους σωληναγωγούς πετρελαίου και αερίου («line pipe»), μεταξύ των οποίων διακρίνονται, αφενός, οι τυποποιημένοι και, αφετέρου, οι κατασκευαζόμενοι βάσει ειδικών προδιαγραφών στο πλαίσιο ειδικών έργων (στο εξής: σωληναγωγοί «έργου»).
- 7 Τον Νοέμβριο του 1994, η Επιτροπή αποφάσισε να διενεργήσει έρευνα σχετικά με την ύπαρξη πρακτικών αντίθετων προς τους κανόνες του ανταγωνισμού όσον αφορά τα εν λόγω προϊόντα. Τον Δεκέμβριο του ίδιου έτους, η Επιτροπή διενήργησε ελέγχους σε πολλές επιχειρήσεις, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται η Sumitomo. Μεταξύ Σεπτεμβρίου 1996 και Δεκεμβρίου 1997, η Επιτροπή διενήργησε συμπληρωματικούς ελέγχους στις Vallourec, Dalmine και Mannesmann. Κατά τη διάρκεια ελέγχου που διενεργήθηκε στη Vallourec στις 17 Σεπτεμβρίου 1996, ο πρόεδρος της Vallourec Oil & Gas, ονόματι Verluca, προέβη σε ορισμένες δηλώσεις (στο εξής: δηλώσεις του Verluca). Κατά τη διάρκεια ελέγχου που διενεργήθηκε στη Mannesmann τον Απρίλιο του 1997, ο διευθύνων σύμβουλος της εν λόγω επιχείρησης, ονόματι Becher, προέβη επίσης σε δηλώσεις (στο εξής: δηλώσεις του Becher).
- 8 Λαμβανομένων υπόψη των ως άνω δηλώσεων και άλλων αποδεικτικών στοιχείων, η Επιτροπή διαπίστωσε, με την επίμαχη απόφαση, ότι οι οκτώ αποδέκτριες της αποφάσεως αυτής επιχειρήσεις συνήψαν συμφωνία με αντικείμενο, μεταξύ άλλων, τον αμοιβαίο σεβασμό των εγχώριων αγορών. Κατά τη συμφωνία αυτή, κάθε επιχείρηση δεσμευόταν να μη πωλεί σωλήνες OCTG συνήθους ποιότητας και σωληναγωγούς «έργου» στην εγχώρια αγορά άλλου συμβαλλομένου στην εν λόγω συμφωνία.
- 9 Η συμφωνία συνήφθη στο πλαίσιο συσκέψεων μεταξύ κοινοτικών και Ιαπώνων παραγωγών, που είναι γνωστές με την ονομασία «όμιλος Ευρώπης-Ιαπωνίας».

- 10 Η αρχή του σεβασμού των εγχώριων αγορών αναφερόταν με τον όρο «βασικά στοιχεία» («fundamentals»). Η Επιτροπή επισήμανε ότι τα «βασικά στοιχεία» όντως τηρήθηκαν και ότι, συνεπώς, η εν λόγω συμφωνία παράγαγε αποτελέσματα βλαπτικά για τον ανταγωνισμό στην κοινή αγορά.
- 11 Η συμφωνία περιελάμβανε, συνολικά, τρία σκέλη, από τα οποία το πρώτο συνίστατο στα «βασικά στοιχεία» σχετικά με τον σεβασμό των εγχώριων αγορών, τα οποία μνημονεύθηκαν ανωτέρω και συνιστούσαν την παράβαση που διαπιστώνει το άρθρο 1 της επίμαχης αποφάσεως, το δεύτερο στον καθορισμό των τιμών για τις προσκλήσεις προς υποβολή προσφορών και ελαχίστων τιμών για τις «ειδικές αγορές» («special markets») και το τρίτο στην κατανομή των άλλων παγκόσμιων αγορών, πλην των αγορών του Καναδά και των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής, μέσω ποσοστών κατανομής («sharing keys»).
- 12 Όσον αφορά την ύπαρξη των «βασικών στοιχείων», η Επιτροπή στηρίχθηκε σε μια σειρά εγγράφων ενδείξεων που απαριθμούνται στις αιτιολογικές σκέψεις 62 έως 67 της επίμαχης αποφάσεως, καθώς και στον πίνακα που εμφανίζεται στην αιτιολογική σκέψη 68 της εν λόγω αποφάσεως. Από τον πίνακα αυτόν προκύπτει ότι είναι πολύ μεγάλο το μερίδιο του εγχώριου παραγωγού στις παραδόσεις που πραγματοποιήσαν οι αποδέκτριες της επίμαχης αποφάσεως επιχειρήσεις στην Ιαπωνία και στην εγχώρια αγορά καθενός από τους τέσσερις κοινοτικούς παραγωγούς. Η Επιτροπή συνάγει εξ αυτού ότι, συνολικά, οι συμβαλλόμενοι στη συμφωνία όντως σεβάστηκαν τις εγχώριες αγορές
- 13 Τα μέλη του ομίλου Ευρώπης-Ιαπωνίας συνεδρίασαν στο Τόκιο, στις 5 Νοεμβρίου 1993, προκειμένου να καταλήξουν σε νέα συμφωνία για την κατανομή των αγορών με τους παραγωγούς της Λατινικής Αμερικής. Το περιεχόμενο της επιτευχθείσας τότε συμφωνίας εμφανίζεται σε ένα έγγραφο, το οποίο παραδόθηκε στην Επιτροπή στις 12 Νοεμβρίου 1997 από ξένο προς τη διαδικασία τρίτο πληροφοριοδότη και το οποίο περιέχει, μεταξύ άλλων, ένα «σύστημα ποσοστών κατανομής» (στο εξής: έγγραφο «sharing keys»).

B — Η διάρκεια της συμπράξεως

- 14 Ο όμιλος Ευρώπης-Ιαπωνίας πραγματοποιούσε συσκέψεις, με ρυθμό δύο περίπου συσκέψεων ετησίως, από το 1977 έως το 1994.
- 15 Ωστόσο, η Επιτροπή θεώρησε ότι ως χρόνος ενάρξεως της συμπράξεως προς καθορισμό του ύψους των προστίμων έπρεπε να ληφθεί υπόψη το έτος 1990, λαμβανομένης υπόψη της υπάρξεως, μεταξύ 1977 και 1990, συμφωνιών αυτοπεριορισμού των εξαγωγών οι οποίες είχαν συναφθεί μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ιαπωνίας. Κατά την Επιτροπή, η παράβαση τερματίστηκε το 1995.

Γ — Οι κρίσιμες διατάξεις της επίμαχης αποφάσεως

- 16 Σύμφωνα με το άρθρο 1, παράγραφος 1, της επίμαχης αποφάσεως, οι οκτώ αποδέκτριες της αποφάσεως επιχειρήσεις «παραβίασαν τις διατάξεις του άρθρου 81, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚ, συμμετέχοντας [...] σε μια συμφωνία που προέβλεπε, μεταξύ άλλων, τη διατήρηση της αντίστοιχης εγχώριας αγοράς τους για τα είδη σωληνουργίας [...] OCTG [...] συνήθους ποιότητας και [τους σωληναγωγούς 'έργου'] άνευ ραφής».
- 17 Το άρθρο 1, παράγραφος 2, της ως άνω αποφάσεως ορίζει ότι η παράβαση διήρκεσε από το 1990 έως το 1995 για τις Mannesmann, Vallourec, Dalmine, Sumitomo, Nippon Steel, Kawasaki Steel Corp. και NKK Corp. Όσον αφορά την Corus, αναφέρει ότι η παράβαση διήρκεσε από το 1990 έως τον Φεβρουάριο του 1994.

18 Σύμφωνα με το άρθρο 4 της εν λόγω αποφάσεως, «επιβάλλονται στις επιχειρήσεις που απαριθμούνται στο άρθρο 1 τα ακόλουθα πρόστιμα, λόγω της διαπιστωθείσας παράβασης στο εν λόγω άρθρο:

1. [Mannesmann] 13 500 000 ευρώ
2. Vallourec [...] 8 100 000 ευρώ
3. [Corus] 12 600 000 ευρώ
4. Dalmine [...] 10 800 000 ευρώ
5. Sumitomo [...] 13 500 000 ευρώ
6. Nippon Steel [...] 13 500 000 ευρώ
7. Kawasaki Steel Corp. [...] 13 500 000 ευρώ
8. NKK Corp. [...] 13 500 000 ευρώ».

II — Η ενώπιον του Πρωτοδικείου διαδικασία και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

19 Με δικόγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου, επτά από τις οκτώ επιχειρήσεις στις οποίες επιβλήθηκαν κυρώσεις με την επίμαχη απόφαση, μεταξύ των οποίων η Sumitomo και η Nippon Steel, άσκησαν προσφυγές ζητώντας την ακύρωση, εν όλω ή εν μέρει, της εν λόγω αποφάσεως και, επικουρικώς, την ακύρωση του προστίμου που τους επιβλήθηκε ή τη μείωση αυτού.

20 Με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Πρωτοδικείο:

- ακύρωσε το άρθρο 1, παράγραφος 2, της επίμαχης αποφάσεως, καθόσον διαπίστωσε την ύπαρξη της προσαφθείσας στις αναιρεσεύουσες, στις υποθέσεις αυτές, με το εν λόγω άρθρο παραβάσεως για τον προ της 1ης Ιανουαρίου 1994 χρόνο και τον μετά τις 30 Ιουνίου 1994 χρόνο·
- καθόρισε σε 10 935 000 ευρώ το ποσό του προστίμου που επιβλήθηκε σε καθεμία από τις αναιρεσεύουσες·
- απέρριψε τις προσφυγές κατά τα λοιπά·
- υποχρέωσε κάθε διάδικο να φέρει τα δικαστικά του έξοδα.

III — Η ενώπιον του Δικαστηρίου διαδικασία

21 Με την αίτησή της αναιρέσεως, η Sumitomo ζητεί από το Δικαστήριο:

- να αναιρέσει, εν όλω ή εν μέρει, την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση·
- να ακυρώσει, εν όλω ή εν μέρει, τα άρθρα 1 και 3 έως 6 της επίμαχης αποφάσεως, καθόσον αφορούν την αναιρεσεύουσα·

- να υποχρεώσει, εφόσον είναι αναγκαίο, την Επιτροπή να καταβάλει στη Sumitomo ως αποζημίωση για την υπερβολική διάρκεια της ενώπιον του Πρωτοδικείου διαδικασίας τουλάχιστον το ποσό του 1 012 332 ευρώ·
- να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα των ενώπιον του Πρωτοδικείου και του Δικαστηρίου διαδικασιών.

22 Με την αίτησή της αναιρέσεως, η Nippon Steel ζητεί από το Δικαστήριο:

- να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση και να ακυρώσει την επίμαχη απόφαση, καθόσον αυτές αφορούν την αναιρεσείουσα·
- επικουρικός, αν η αίτηση αναιρέσεως γίνει δεκτή μόνον καθόσον αφορά τους σωληναγωγούς «έργου», να μειώσει κατά τα δύο τρίτα το πρόστιμο που της επιβλήθηκε·
- να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα των ενώπιον του Πρωτοδικείου και του Δικαστηρίου διαδικασιών.

23 Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο να απορρίψει τις αιτήσεις αναιρέσεως και να καταδικάσει τις αναιρεσείουσες στα δικαστικά έξοδα.

24 Με διάταξη του Προέδρου του Δικαστηρίου της 15ης Μαρτίου 2005, οι δύο αιτήσεις αναιρέσεως ενώθηκαν προς διευκόλυνση της προφορικής διαδικασίας και προς έκδοση κοινής αποφάσεως.

IV — Επί των αιτήσεων αναιρέσεως

- 25 Η Sumitomo προβάλλει δύο λόγους αναιρέσεως προς στήριξη της αιτήσεώς της αναιρέσεως, οι οποίοι αντλούνται, ο μιν πρώτος από νομικές πλάνες ως προς τη συμμετοχή των Ιαπώνων παραγωγών στην παράβαση που διαπιστώθηκε με το άρθρο 1 της αποφάσεως, ο δε δεύτερος από την υπερβολική διάρκεια της ενώπιον του Πρωτοδικείου διαδικασίας.
- 26 Η Nippon Steel προβάλλει, κατ' ουσίαν, μόνον ένα λόγο αναιρέσεως, ο οποίος αντλείται από νομικές πλάνες κατά τον ορισμό των απαιτήσεων σε επίπεδο αποδείξεως.
- 27 Πρέπει να εξετασθεί, πρώτον, ο λόγος αναιρέσεως που προέβαλε η Nippon Steel.

A — Επί του προβληθέντος από τη Nippon Steel λόγου αναιρέσεως, ο οποίος αντλείται από νομικές πλάνες κατά τον ορισμό των απαιτήσεων σε επίπεδο αποδείξεως

1. Επιχειρηματολογία των διαδίκων

- 28 Με το πρώτο σκέλος του λόγου αναιρέσεως που προέβαλε, η Nippon Steel προσάπτει στο Πρωτοδικείο ότι υπέπεσε σε νομική πλάνη ως εκ του ότι δεν έλαβε υπόψη τις νομικές συνέπειες που απορρέουν από την ανυπαρξία εμπορικού συμφέροντος των Ιαπώνων παραγωγών για την τέλεση της προβαλλομένης παραβάσεως.

- 29 Το Πρωτοδικείο εσφαλμένως περιορίστηκε να διαπιστώσει ότι η ενδεχόμενη ανυπαρξία εμπορικού συμφέροντος δεν ασκεί επιρροή, αν αποδείχθηκε η ύπαρξη της συμφωνίας. Κατά τη Nippon Steel, το γεγονός ότι οι Ιάπωνες παραγωγοί δεν είχαν, ιδίως λόγω της υπάρξεως εμπορικών φραγμών σχετικά με τους εν λόγω σωλήνες μεταξύ της ιαπωνικής αγοράς και των κυριότερων ευρωπαϊκών αγορών, κανένα εύλογο οικονομικό λόγο να συνάψουν την προβαλλομένη συμφωνία συνεπάγεται ότι έπρεπε να προσκομισθούν πειστικότερες αποδείξεις ως προς την ύπαρξη της συμφωνίας, ήτοι ενδείξεις ιδιαίτερας ακριβείας, εύλογες και αξιόπιστες ως προς όλα τα ουσιώδη στοιχεία της παραβάσεως.
- 30 Επιπλέον, όταν υφίσταται, όπως εν προκειμένω, εναλλακτική εξήγηση για τη συμπεριφορά της κατηγορούμενης επιχειρήσεως, που να είναι συμβατή με τους κανόνες του ανταγωνισμού, δεν μπορεί να συναχθεί η ύπαρξη παραβάσεως βάσει αμφισήμων αποδείξεων. Συναφώς, η Nippon Steel επικαλείται την αρχή του τεκμηρίου αθωότητας.
- 31 Ειδικότερα, οι δηλώσεις στις οποίες προέβη μια επιχείρηση που κατηγορείται ότι συμμετέσχε σε ένα καρτέλ και οι οποίες αμφισβητούνται από άλλες επιχειρήσεις στις οποίες έχει επίσης προσαφθεί η κατηγορία αυτή, μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως αποδείξεις μόνον αν όλα τα ουσιώδη στοιχεία του καρτέλ στοιχειοθετήθηκαν βάσει αποδείξεων που είναι ανεξάρτητες από τις ως άνω δηλώσεις. Συναφώς, η Nippon Steel υπογραμμίζει ότι το κοινοτικό δίκαιο του ανταγωνισμού, το οποίο παρέχει τη δυνατότητα στις επιχειρήσεις να επωφεληθούν από μείωση του προστίμου σε αντάλλαγμα για τη συνεργασία τους, ενέχει σημαντικό κίνδυνο πραγματοποίησεως ανακριβών ή ψευδών δηλώσεων.
- 32 Με το δεύτερο σκέλος του λόγου αναιρέσεως που προέβαλε, η Nippon Steel προσάπτει στο Πρωτοδικείο ότι δεν αναγνώρισε ότι απαιτείται πειστική εναλλακτική εξήγηση της συμπεριφοράς της κατηγορούμενης επιχειρήσεως όταν οι αποδείξεις επί των οποίων στηρίζεται η Επιτροπή χρήζουν ερμηνείας λόγω του αμφίσημου χαρακτήρα τους. Έτσι, το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε νομική πλάνη σχετικά με τις απαιτήσεις σε επίπεδο αποδείξεως και παραβίασε την αρχή του τεκμηρίου αθωότητας.

- 33 Με το τρίτο σκέλος του ως άνω λόγου αναιρέσεως, η Nirron Steel προσάπτει στο Πρωτοδικείο ότι δεν έλαβε υπόψη τον αμφίσημο χαρακτήρα των δηλώσεων του Verluca ούτε τις αντιφάσεις που υπάρχουν μεταξύ των εν λόγω δηλώσεων και άλλων αποδεικτικών στοιχείων. Το Πρωτοδικείο, παραλείποντας να απαιτήσει, τόσο από την άποψη της ακρίβειας όσο και από την άποψη του περιεχομένου, έναν υψηλότερο βαθμό τεκμηρίωσης των άλλων αποδεικτικών στοιχείων, υπέπεσε σε νομική πλάνη και εμπόδισε τη διεξαγωγή πλήρους δικαστικού ελέγχου της ακρίβειας των διαπιστωθέντων από την Επιτροπή πραγματικών περιστατικών. Συναφώς, η Nirron Steel υπενθυμίζει ότι ένας τέτοιος έλεγχος, εκ μέρους των κοινοτικών δικαστηρίων, είναι αναγκαίος ώστε να πληρούνται η προϋπόθεση που συνδέεται με την πρόσβαση σε ανεξάρτητο και αμερόληπτο δικαστήριο και η οποία προβλέπεται στο άρθρο 6, παράγραφος 1, της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών, που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950 (στο εξής: ΕΣΔΑ).
- 34 Σύμφωνα με το τέταρτο σκέλος του λόγου αναιρέσεως, το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε νομική πλάνη ως εκ του ότι θεμελίωσε επί αντιφατικών και ανεπαρκών λόγων την εκτίμησή του ότι οι δηλώσεις του Becher μπορούσαν να ενισχύσουν εκείνες του Verluca όσον αφορά την προβαλλομένη παράβαση σχετικά με τους σωληναγωγούς «έργου». Καίτοι αναγνώρισε ότι ένα έγγραφο μπορεί να ενισχύσει τις δηλώσεις του Verluca μόνον εφόσον δεν αντιφάσκει προς τις εν λόγω δηλώσεις, το Πρωτοδικείο εφάρμοσε διαφορετικό κανόνα ως προς τις δηλώσεις του Becher, οι οποίες αντιφάσκουν προδήλως προς τις δηλώσεις του Verluca.
- 35 Η Επιτροπή παρατηρεί ότι το δεύτερο και το τρίτο σκέλος του λόγου αναιρέσεως αποτελούν απλώς επανάληψη ορισμένων στοιχείων του πρώτου σκέλους αυτού του λόγου αναιρέσεως. Εν πάση περιπτώσει, τα τρία αυτά σκέλη είναι απαράδεκτα, καθόσον δεν μπορούν να ευδοκιμήσουν χωρίς να τεθεί εν αμφιβόλω η εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών στην οποία προέβη το Πρωτοδικείο και δεν παρέχουν τη δυνατότητα να αποδειχθεί ότι το τελευταίο προέβη σε παραμόρφωση του περιεχομένου των αποδεικτικών στοιχείων.
- 36 Εξάλλου, έστω και αν τα εν λόγω σκέλη ήσαν παραδεκτά, αυτά θα ήσαν προδήλως αβάσιμα στον βαθμό που αντλούνται από την αμφισημία των αποδεικτικών στοιχείων και από την ύπαρξη πειστικών εναλλακτικών εξηγήσεων για τα εν λόγω στοιχεία. Συναφώς, η Επιτροπή παρατηρεί ότι οι ενδείξεις επί των οποίων

στηρίχθηκε, όπως είναι οι δηλώσεις του Verlucsa, στερούνται αμφισημίας όσον αφορά τα ουσιώδη στοιχεία της παραβάσεως και ότι δεν παρασχέθηκε καμία πειστική εναλλακτική εξήγηση για τους όρους που χρησιμοποιήθηκαν στα έγγραφα αποδεικτικά στοιχεία. Η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η αφορώσα τις αποδείξεις της παραβάσεως εκτίμηση στην οποία προέβη το Πρωτοδικείο είναι απολύτως σύμφωνη προς το δίκαιο.

37 Το τέταρτο σκέλος του λόγου αναιρέσεως είναι, επίσης, απαράδεκτο καθόσον, έστω και αν ήταν βάσιμο, δεν θα μπορούσε να δικαιολογήσει την αναίρεση της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Συγκεκριμένα, το Πρωτοδικείο, αφού θεώρησε, με τη σκέψη 333 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι οι δηλώσεις του Becher ενίσχυαν εκείνες του Verlucsa σχετικά με τους σωληναγωγούς «έργου», εκτίμησε, με τις σκέψεις 334 και 335 της εν λόγω αποφάσεως, ότι, εν πάση περιπτώσει, οι δηλώσεις του Verlucsa αρκούσαν προς απόδειξη της υπάρξεως συμφωνίας περί κατανομής των αγορών μεταξύ των μελών του ομίλου Ευρώπης-Ιαπωνίας, η οποία κάλυπτε όχι μόνον τους συνήθους ποιότητας σωλήνες OCTG, αλλά και τους σωληναγωγούς «έργου».

2. Εκτίμηση του Δικαστηρίου

α) Επί του πρώτου σκέλους του λόγου αναιρέσεως

38 Πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατ' αναίρεση, το Δικαστήριο δεν είναι αρμόδιο να εξακριβώνει τα πραγματικά περιστατικά ούτε, κατ' αρχήν, να εξετάζει τα αποδεικτικά στοιχεία που δέχθηκε το Πρωτοδικείο σε σχέση με τα περιστατικά αυτά. Εφόσον, δηλαδή, η προσκόμιση των αποδεικτικών αυτών στοιχείων ήταν νομότυπη και τηρήθηκαν οι γενικές αρχές του δικαίου και οι διαδικαστικοί κανόνες που διέπουν τη διεξαγωγή των αποδείξεων, το Πρωτοδικείο είναι το μόνο αρμόδιο να εκτιμήσει την αξία που πρέπει να προσδοθεί στα στοιχεία που του έχουν υποβληθεί (απόφαση της 28ης Μαΐου 1998, C-7/95 P, Deere κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. I-3111, σκέψη 22). Επομένως, η εκτίμηση αυτή δεν αποτελεί

νομικό ζήτημα υποκείμενο στον έλεγχο του Δικαστηρίου, με την επιφύλαξη της περιπτώσεως παραμορφώσεως του περιεχομένου των προσκομισθέντων ενώπιον του Πρωτοδικείου αποδεικτικών στοιχείων (αποφάσεις της 2ας Μαρτίου 1994, C-53/92 P, Hilti κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. I-667, σκέψη 42, και της 7ης Ιανουαρίου 2004, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P και C-219/00 P, Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2004, σ. I-123, σκέψη 49).

39 Επομένως, η εξουσία ελέγχου του Δικαστηρίου επί των αφορωσών τα πραγματικά περιστατικά διαπιστώσεων στις οποίες προέβη το Πρωτοδικείο εκτείνεται, μεταξύ άλλων, στην ανακρίβεια του περιεχομένου των διαπιστώσεων αυτών που προκύπτει από τα έγγραφα της δικογραφίας, στην παραμόρφωση του περιεχομένου των αποδεικτικών στοιχείων, στον νομικό χαρακτηρισμό των εν λόγω στοιχείων και στο ζήτημα αν τηρήθηκαν οι κανόνες που διέπουν τη διεξαγωγή των αποδείξεων και το βάρος αποδείξεως (αποφάσεις της 6ης Ιανουαρίου 2004, C-2/01 P και C-3/01 P, BAI και Επιτροπή κατά Bayer, Συλλογή 2004, σ. I-23, σκέψεις 47, 61 και 117, και της 6ης Απριλίου 2006, C-551/03 P, General Motors κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. I-3173, σκέψεις 51 και 52).

40 Το πρώτο σκέλος του λόγου αναιρέσεως αφορά, κατ' ουσίαν, το ζήτημα αν η προβαλλομένη ανυπαρξία εμπορικών συμφερόντων για την τέλεση της προβαλλομένης παραβάσεως έπρεπε να οδηγήσει το Πρωτοδικείο στο να αξιολογήσει τα αποδεικτικά στοιχεία βάσει κριτηρίων διαφορετικών από εκείνα που έλαβε υπόψη. Σε αντίθεση με ό,τι ισχυρίζεται η Επιτροπή, αυτό το σκέλος του λόγου αναιρέσεως είναι παραδεκτό. Συγκεκριμένα, το ζήτημα αν το Πρωτοδικείο εφάρμοσε τον ορθό νομικό κανόνα κατά την εξέταση των αποδεικτικών στοιχείων αποτελεί νομικό ζήτημα.

41 Όσον αφορά το βάσιμο αυτού του σκέλους του λόγου αναιρέσεως, πρέπει να εξετασθούν οι σκέψεις της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως στις οποίες το Πρωτοδικείο παρέθεσε τις διέπουσες το βάρος αποδείξεως και τη διεξαγωγή των αποδείξεων αρχές τις οποίες εφάρμοσε.

42 Με τη σκέψη 179 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο υπενθύμισε τη νομολογία ότι η Επιτροπή οφείλει να προσκομίσει αρκούντως ακριβή και συγκλίνοντα αποδεικτικά στοιχεία για να στηρίξει την πεποίθηση ότι η παράβαση

όντως διαπράχθηκε. Με τη σκέψη 180 της ίδιας αποφάσεως, το Πρωτοδικείο υπογράμμισε ότι αρκεί η δέσμη των ενδείξεων που επικαλείται η Επιτροπή να ανταποκρίνεται, στο σύνολό της, προς την απαίτηση αυτή. Εν συνεχεία, με τη σκέψη 181, το Πρωτοδικείο υπενθύμισε ότι από το γράμμα του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ προκύπτει ότι οι συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων απαγορεύονται, ασχέτως αποτελέσματος, άπαξ και έχουν ως αντικείμενο την υιοθέτηση συμπεριφοράς αντίθετης προς τους κανόνες του ανταγωνισμού.

43 Το Πρωτοδικείο συνήγαγε, στις σκέψεις 183 και 184 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η επιχειρηματολογία της αναιρεσείουσας περί ανυπαρξίας επιπτώσεων της συμφωνίας, ακόμη και αν θεωρηθεί βάσιμη, δεν μπορεί να οδηγήσει στην ακύρωση του άρθρου 1 της προσβαλλομένης αποφάσεως. Συναφώς, το Πρωτοδικείο υπενθύμισε ότι είχε ήδη αποφανθεί, με την απόφαση της 15ης Μαρτίου 2000, T-25/95, T-26/95, T-30/95 έως T-32/95, T-34/95 έως T-39/95, T-42/95 έως T-46/95, T-48/95, T-50/95 έως T-65/95, T-68/95 έως T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 και T-104/95, Cimenteries CBR κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. II-491, σκέψεις 1085 έως 1088), ότι οι συμφωνίες που αποβλέπουν στον σεβασμό των εγχώριων αγορών έχουν, αυτές καθαυτές, ως αντικείμενο τον περιορισμό του ανταγωνισμού και εμπίπτουν σε μια κατηγορία συμφωνιών που απαγορεύεται ρητώς από το άρθρο 81, παράγραφος 1, ΕΚ και ότι ο σκοπός αυτός δεν μπορεί να δικαιολογηθεί μέσω αναλύσεως του οικονομικού πλαισίου στο οποίο εντάσσεται η θίγущα τον ανταγωνισμό επίδικη συμπεριφορά.

44 Με τη σκέψη 185 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι, όσον αφορά την ύπαρξη της παραβάσεως, είναι αδιάφορο αν η σύναψη της συμφωνίας ήταν ή όχι προς το εμπορικό συμφέρον των Ιαπώνων παραγωγών.

45 Όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 190 επ. των προτάσεών του, η ως άνω συλλογιστική του Πρωτοδικείου είναι σύμφωνη προς το δίκαιο. Η συλλογιστική αυτή ανταποκρίνεται σε πάγια νομολογία του Δικαστηρίου (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 28ης Μαρτίου 1984, 29/83 και 30/83, CRAM και Rheinziink κατά Επιτροπής, Συλλογή 1984, σ. 1679, σκέψη 20^η της 8ης Ιουλίου 1999, C-49/92 P, Επιτροπή κατά Anic Partecipazioni, Συλλογή 1999, σ. I-4125, σκέψη 123, και της 15ης Οκτωβρίου 2002, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P,

C-250/99 P έως C-252/99 P και C-254/99 P, Limburgse Vinyl Maatschappij κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. I-8375, σκέψη 508). Η επιχειρηματολογία της Nirron Steel, σύμφωνα με την οποία η ύπαρξη μιας πειστικής εναλλακτικής εξηγήσεως για την επίδικη συμπεριφορά, δηλαδή η ανυπαρξία εμπορικού συμφέροντος, θα έπρεπε να οδηγήσει το Πρωτοδικείο στο να θέσει αυστηρότερες απαιτήσεις όσον αφορά τις αποδείξεις που θα έπρεπε να προσκομισθούν, είναι αντίθετη προς την ως άνω νομολογία.

- 46 Επομένως, το Πρωτοδικείο ορθώς διαπίστωσε ότι, εφόσον η Επιτροπή έχει συγκεντρώσει γραπτά αποδεικτικά στοιχεία που στοιχειοθετούν την προβαλλόμενη παράβαση και τα εν λόγω αποδεικτικά στοιχεία θεωρούνται επαρκή για να αποδειχθεί η ύπαρξη συμφωνίας που έχει ως αντικείμενο τον περιορισμό του ανταγωνισμού, δεν είναι αναγκαίο να εξετασθεί το ζήτημα αν η κατηγορούμενη επιχείρηση είχε εμπορικό συμφέρον για τη σύναψη της εν λόγω συμφωνίας.
- 47 Ειδικότερα, όσον αφορά συμφωνίες που έχουν ως αντικείμενο τον περιορισμό του ανταγωνισμού και οι οποίες εμφανίζονται, όπως εν προκειμένω, κατά τη διάρκεια συσκέψεων ανταγωνιστικών επιχειρήσεων, το Δικαστήριο έχει ήδη αποφανθεί ότι στοιχειοθετείται παράβαση του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ όταν οι συσκέψεις αυτές έχουν ως αντικείμενο να περιορίσουν, να εμποδίσουν ή να στρεβλώσουν τη λειτουργία του ανταγωνισμού και αποβλέπουν, έτσι, στο να οργανώσουν τεχνητά τη λειτουργία της αγοράς (απόφαση Limburgse Vinyl Maatschappij κ.λπ. κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψεις 508 και 509). Σε μια τέτοια περίπτωση, αρκεί να αποδείξει η Επιτροπή ότι η οικεία επιχείρηση μετέσχε σε συσκέψεις κατά τη διάρκεια των οποίων συνήφθησαν συμφωνίες έχουσες ως αντικείμενο τον περιορισμό του ανταγωνισμού, προκειμένου να στοιχειοθετηθεί η συμμετοχή της εν λόγω επιχείρησης στη σύμπραξη. Άπαξ και αποδείχθηκε η συμμετοχή σε τέτοιες συσκέψεις, εναπόκειται στην ως άνω επιχείρηση να προβάλει ενδείξεις ικανές να στοιχειοθετήσουν ότι η συμμετοχή της στις εν λόγω συσκέψεις εστρεφότο κάθε πνεύματος στρεφομένου κατά του ανταγωνισμού, αποδεικνύοντας ότι είχε δηλώσει στους ανταγωνιστές της ότι μετείχε στις συσκέψεις αυτές υπό πρίσμα διαφορετικό απ' ό,τι αυτοί (αποφάσεις της 8ης Ιουλίου 1999, C-199/92 P, Hüls κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. I-4287, σκέψη 155, και Aalborg Portland κ.λπ., προπαρατεθείσα, σκέψη 81).
- 48 Η συλλογιστική επί της οποίας στηρίζεται ο κανόνας αυτός είναι ότι η επιχείρηση, έχοντας συμμετάσχει στην εν λόγω σύσκεψη χωρίς να αποστασιοποιηθεί δημοσίως από τα συζητηθέντα, άφησε τους λοιπούς μετασχόντες στη σύσκεψη να εννοήσουν ότι επιδοκίμαζε το αποτέλεσμα της και θα συμμορφωνόταν προς αυτό (απόφαση Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 82).

- 49 Πάντως, εν προκειμένω, η Nippon Steel ούτε αμφισβήτησε επισήμως ότι μετέσχε στις συσκέψεις του ομίλου Ευρώπης-Ιαπωνίας ούτε προσκόμισε στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι η συμμετοχή της στις εν λόγω συσκέψεις εστερείτο κάθε πνεύματος στρεφόμενου κατά του ανταγωνισμού όσον αφορά την προστασία των εγχώριων αγορών.
- 50 Συναφώς, το Πρωτοδικείο δεν υπέπεσε σε νομική πλάνη όταν προέβη στην ακόλουθη ανάλυση των διαθεσίμων εγγράφων:

«194 [...] οι ιαπωνικές προσφεύγουσες επιχειρήσεις δεν αρνούνται ότι πραγματοποιήθηκαν συσκέψεις μεταξύ εκπροσώπων των Ιαπώνων και Ευρωπαίων παραγωγών χαλυβδοσωλήνων άνευ ραφής [...]. Εξάλλου, οι JFE-NKK, JFE-Kawasaki και Sumitomo δεν αρνούνται ότι μετέσχον στις συσκέψεις αυτές, υποστηρίζουν όμως ότι οι μόνες πληροφορίες τις οποίες διαθέτουν σχετικά με τις συσκέψεις αυτές προέρχονται από αναμνήσεις των υπαλλήλων τους, αναμνήσεις ελάχιστα αξιόπιστες λαμβανομένου υπόψη του διαρρεύσαντος από τις συσκέψεις αυτές χρόνου.

195 Η Nippon [Steel] αναφέρει ότι, εξ όσων γνωρίζει, κανένας από τους νυν υπαλλήλους της δεν παρέστη σε τέτοιες συσκέψεις, διευκρινίζει όμως ότι δεν μπορεί να αποκλείσει το ενδεχόμενο κάποιιοι από τους πρώην υπαλλήλους της να παρέστησαν. Ωστόσο, μια λεπτομέρεια που παρέχεται στην από 4 Δεκεμβρίου 1997 απάντηση της Nippon [Steel] στις συμπληρωματικές ερωτήσεις της Επιτροπής, ήτοι το ότι ο [X], υπεύθυνος των εξαγωγών χαλυβδοσωλήνων, μετέβη σε αποστολή στις Κάννες από τις 14 έως τις 17 Μαρτίου 1994, στηρίζει την άποψη της Επιτροπής όσον αφορά τη συμμετοχή της Nippon [Steel] στις εν λόγω συσκέψεις, εφόσον μία από τις συσκέψεις του ομίλου Ευρώπης-Ιαπωνίας τις οποίες αναφέρει ο Verluca πραγματοποιήθηκε στις Κάννες στις 16 Μαρτίου 1994 [...]. Στην ίδια απάντηση, η Nippon [Steel] αναφέρει ότι δεν είναι σε θέση να εξηγήσει τον σκοπό αυτής της αποστολής ούτε τον σκοπό άλλων αποστολών υπαλλήλων της στη Φλωρεντία, δεδομένου ότι δεν είχε πελάτες στις δύο αυτές πόλεις.

196 Υπό τις συνθήκες αυτές, δικαίως η Επιτροπή κατέληξε ότι οι ιαπωνικές προσφεύγουσες επιχειρήσεις τις οποίες κατονομάζει ο Verlucα στη δήλωσή του της 14ης Οκτωβρίου 1996 [...], συμπεριλαμβανομένης της Nirron [Steel], όντως μετέσχον στις συσκέψεις του ομίλου Ευρώπης-Ιαπωνίας τις οποίες αυτός περιγράφει.

[...]

201 Όσον αφορά το επιχείρημα ότι στις συσκέψεις του ομίλου Ευρώπης Ιαπωνίας ουδέποτε συζητήθηκε το θέμα των αγορών της Κοινότητας, πρέπει να παρατηρηθεί ότι, σύμφωνα με τον Verlucα, κατά τις συσκέψεις αυτές γινόταν μεν συζήτηση για τα “μεγάλα γεγονότα που επηρέαζαν την αγορά των πετρελαιοειδών (αμερικανικό VRA, πολιτικές αλλαγές στην ΕΣΣΔ, εξέλιξη στην Κίνα)”, “διαπιστωνόταν” όμως και η “εφαρμογή των ανωτέρω περιγραφομένων ‘βασικών στοιχείων’”. Έτσι, από τη δήλωση του Verlucα της 17ης Σεπτεμβρίου 1996 προκύπτει ότι η εφαρμογή των “βασικών στοιχείων”, η οποία συνεπαγόταν μεταξύ άλλων τον σεβασμό των τεσσάρων εγχώριων αγορών των κοινοτικών παραγωγών εκ μέρους των Ιαπώνων παραγωγών, είναι ένα από τα θέματα που συζητήθηκε επ’ ευκαιρία των συσκέψεων αυτών.

202 Πρέπει να υπομνησθεί, συναφώς ότι η Επιτροπή έχει ως αποστολή τον κολασμό των παραβάσεων του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ και ότι οι συμφωνίες για την “κατανομή των αγορών ή των πηγών εφοδιασμού” μνημονεύονται ρητώς στο άρθρο 81, παράγραφος 1, στοιχείο γ’, ΕΚ ως απαγορευόμενες βάσει της διατάξεως αυτής. Αρκεί συνεπώς να αποδείξει η Επιτροπή ότι μια συμφωνία μεταξύ επιχειρήσεων ικανών να επηρεάσουν το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών έχει ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα την κατανομή των κοινοτικών αγορών ενός ή περισσότερων προϊόντων μεταξύ των επιχειρήσεων αυτών για να θεωρηθεί ότι η συμφωνία αυτή συνιστά παράβαση.

203 Πρέπει, επίσης, να παρατηρηθεί ότι, στην πράξη, η Επιτροπή είναι συχνά υποχρεωμένη να αποδεικνύει την ύπαρξη παραβάσεως υπό αντίξοες προς τούτο συνθήκες, στο μέτρο που μπορεί να έχουν παρέλθει πολλά έτη από

την εποχή των περιστατικών που συνιστούν την παράβαση και που πολλές από τις επιχειρήσεις που αποτελούν το αντικείμενο της έρευνας δεν έχουν συνεργαστεί ενεργά μαζί της. Εναπόκειται μεν αναγκαστικά στην Επιτροπή να αποδείξει ότι συνήφθη μια παράνομη συμφωνία περί κατανομής των αγορών [...], θα ήταν όμως υπερβολικό να απαιτείται, επιπλέον, να αποδείξει τον ειδικό μηχανισμό μέσω του οποίου θα επιτυγχανόταν ο σκοπός αυτός [...]. Πράγματι, θα ήταν ιδιαίτερα εύκολο για μια επιχείρηση ευθυνόμενη για παράβαση να αποφύγει κάθε κύρωση, αν μπορούσε να αντλήσει επιχείρημα από το ότι οι πληροφορίες σχετικά με τη λειτουργία μιας παράνομης συμφωνίας είναι ασαφείς, όταν η ύπαρξη της συμφωνίας και ο θίγαν τον ανταγωνισμό σκοπός της έχουν επαρκώς αποδειχθεί. [...]

[...]

- 205 Συναφώς, πρέπει να θεωρηθεί ότι, αντίθετα προς τα υποστηριζόμενα από τις ιαπωνικές προσφεύγουσες επιχειρήσεις, οι δηλώσεις του Verluca όχι μόνον είναι αξιόπιστες, αλλά και έχουν ιδιαίτερη αποδεικτική αξία, καθόσον έγιναν εξ ονόματος της Vallourec. [...]

[...]

- 207 Εν πάση περιπτώσει, ο Verluca υπήρξε αυτόπτης μάρτυρας των περιστατικών τα οποία εξέθεσε. Πράγματι, η Επιτροπή ανέφερε, [...] χωρίς να αντικρουσθεί ως προς αυτό, ότι ο Verluca, υπό την ιδιότητα του προέδρου της Vallourec [...], είχε μετάσχει αυτοπροσώπως σε συσκέψεις του ομίλου Ευρώπης-Ιαπωνίας.»

- 51 Διαπιστώνεται ότι η ως άνω εκτίμηση των αποδεικτικών στοιχείων συμβιβάζεται με πάγια νομολογία. Συγκεκριμένα, όπως επισήμανε το Δικαστήριο σε άλλες περιπτώσεις, είναι σύνηθες να αναπτύσσονται λαθραίως οι δραστηριότητες τις οποίες συνεπάγονται οι θίγουσες τον ανταγωνισμό πρακτικές και συμφωνίες, να πραγματοποιούνται μυστικές συσκέψεις και να περιορίζονται στο ελάχιστο τα συναφή έγγραφα. Επομένως, ακόμη και όταν η Επιτροπή ανακαλύπτει στοιχεία τα οποία πιστοποιούν ρητώς παράνομες επαφές μεταξύ των επιχειρηματιών, τα στοιχεία αυτά είναι συνήθως αποσπασματικά και διασκορπισμένα, οπότε είναι συχνά απαραίτητη η ανασύσταση ορισμένων λεπτομερειών διά της επαγωγής. Κατά συνέπεια, στις περισσότερες περιπτώσεις, η ύπαρξη θίγουσας τον ανταγωνισμό πρακτικής ή συμφωνίας πρέπει να συναχθεί από έναν ορισμένο αριθμό συμπτώσεων και ενδείξεων οι οποίες, συνολικά θεωρούμενες, μπορούν να αποτελέσουν, ελλείψει άλλης εύλογης εξηγήσεως, απόδειξη περί παραβάσεως των κανόνων του ανταγωνισμού (απόφαση Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψεις 55 έως 57).
- 52 Στον βαθμό που η Nippon Steel στηρίζεται επίσης, στο πλαίσιο του ως άνω πρώτου σκέλους του λόγου αναιρέσεως, επί της αρχής του τεκμηρίου αθωότητας καθώς και επί του κινδύνου ανακρίβων ή ψευδών δηλώσεων εκ μέρους των κατηγορουμένων ανταγωνιστικών επιχειρήσεων, αρκεί να υπομνησθεί, όπως έπραξε το Πρωτοδικείο με τις σκέψεις 177 έως 179 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι, ναι μεν, βεβαίως, η ύπαρξη αμφιβολίας αποβαίνει υπέρ της επιχειρήσεως στην οποία απευθύνονται οι αιτιάσεις, πλην όμως τίποτε δεν αντιτίθεται στη διαπίστωση παραβάσεως, εφόσον αυτή αποδεικνύεται.
- 53 Τέλος, κανένα στοιχείο της δικογραφίας δεν παρέχει τη δυνατότητα να θεωρηθεί ότι το Πρωτοδικείο, κατά την εκ μέρους του ανάλυση και εκτίμηση των αποδεικτικών στοιχείων, παραμόρφωσε το περιεχόμενο των εν λόγω αποδεικτικών στοιχείων ή υπέπεσε σε ανακρίβεια.
- 54 Από όλες τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι το Πρωτοδικείο, λαμβάνοντας υπόψη τα προαναφερθέντα κριτήρια σε σχέση με το βάρος αποδείξεως και τη διεξαγωγή των αποδείξεων και κρίνοντας ότι, εν προκειμένω, πληρούνται τα εν λόγω κριτήρια, δεν υπέπεσε σε νομική πλάνη.

55 Κατά συνέπεια, το πρώτο σκέλος του λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

β) Επί του δευτέρου σκέλους του λόγου αναιρέσεως

56 Το δεύτερο σκέλος του λόγου αναιρέσεως στηρίζεται στην παραδοχή ότι τα αποδεικτικά στοιχεία είναι αμφίσημα. Πάντως, όπως υπομνήσθηκε στο πλαίσιο της εξετάσεως του πρώτου σκέλους του λόγου αναιρέσεως, η εκ μέρους του Πρωτοδικείου εκτίμηση της αποδεικτικής ισχύος των εγγράφων της δικογραφίας που του έχουν υποβληθεί δεν μπορεί, υπό την επιφύλαξη των περιπτώσεων παραβάσεως των κανόνων που διέπουν το βάρος αποδείξεως και τη διεξαγωγή των αποδείξεων και παραμορφώσεως του περιεχομένου των εν λόγω εγγράφων, να τεθεί εν αμφιβόλω ενώπιον του Δικαστηρίου (βλ., επίσης, αποφάσεις της 1ης Ιουνίου 1994, C-136/92 P, Επιτροπή κατά Brazzelli Lualdi κ.λπ., Συλλογή 1994, σ. I-1981, σκέψεις 49 και 66, και της 2ας Οκτωβρίου 2003, C-182/99 P, Salzgitter κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. I-10761, σκέψη 43). Εν προκειμένω, τούτο ισχύει όσον αφορά την εκτίμηση του Πρωτοδικείου ότι τα αποδεικτικά στοιχεία δεν ήσαν αμφίσημα, αλλά, αντιθέτως, ακριβή και συγκλίνοντα προκειμένου να παράσχουν τη δυνατότητα να στηριχθεί η πεποίθηση ότι η παράβαση όντως διαπράχθηκε.

57 Κατά συνέπεια, στον βαθμό που η Nippon Steel θέτει εν αμφιβόλω την ως άνω εκτίμηση του Πρωτοδικείου, η επιχειρηματολογία της πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη.

58 Εξάλλου, το επιχείρημα της Nippon Steel, σύμφωνα με το οποίο το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε νομική πλάνη ως εκ του ότι έκρινε ότι η εναλλακτική, πειστική και συμβατή με τους κανόνες του ανταγωνισμού εξήγηση που παρασχέθηκε για τη συμπεριφορά των Ιαπώνων παραγωγών δεν ασκούσε επιρροή, είναι κατ' ουσίαν το ίδιο με εκείνο το οποίο απορρίφθηκε στο πλαίσιο του πρώτου σκέλους του λόγου αναιρέσεως και με το οποίο προσάπτεται στο Πρωτοδικείο ότι διαπίστωσε ότι η ενδεχόμενη ανυπαρξία εμπορικού συμφέροντος των Ιαπώνων παραγωγών για τη διάπραξη της προβαλλομένης παραβάσεως δεν ασκεί επιρροή, αν αποδείχθηκε η ύπαρξη της συμφωνίας.

59 Κατόπιν των ανωτέρω σκέψεων, το δεύτερο σκέλος του λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

γ) Επί του τρίτου σκέλους του λόγου αναιρέσεως

60 Με το εν λόγω σκέλος του λόγου αναιρέσεως, η Nirron Steel προσάπτει στο Πρωτοδικείο ότι δεν έλαβε υπόψη, πρώτον, την αμφισημία των δηλώσεων του Verluca και, δεύτερον, τις αντιφάσεις μεταξύ των ως άνω δηλώσεων και άλλων αποδεικτικών στοιχείων, ιδίως δε των δηλώσεων του Becher.

61 Πρέπει να επισημανθεί ότι, με τις από 17 Σεπτεμβρίου 1996 δηλώσεις του, ο Verluca δέχθηκε ότι οι εγχώριες αγορές των μετεχόντων στη συμφωνία «ετύχχαναν προστασίας», με εξαίρεση την αγορά offshore του Ηνωμένου Βασιλείου, η οποία ήταν «ημιπροστατευόμενη». Τα προϊόντα τα οποία αφορούσε η συμφωνία ήσαν, κατ' αυτόν, οι συνήθους ποιότητας σωλήνες OCTG και οι σωληναγωγοί «έργου». Όσον αφορά τη διάρκεια της συμφωνίας, ο ενδιαφερόμενος τόνισε ότι «[ο]ι συναλλαγές αυτές άρχισαν μετά την πτώση της αγοράς το 1977» και ότι «είχαν λήξει πριν από διάστημα λίγο άνω του ενός έτους». Ως προς τις πρακτικές λεπτομέρειες της συμφωνίας, ο Verluca διευκρίνισε ότι «[ο]ι συσκέψεις πραγματοποιούνταν, κατ' αρχήν, δύο φορές το χρόνο [...]. Κατά τις συσκέψεις αυτές, εξετάζονταν τα μεγάλα γεγονότα που επηρέαζαν την αγορά των πετρελαιοειδών [...]. Επίσης, διαπιστωνόταν συνολικά η σημαντική απόκλιση μεταξύ της παραγωγικής ικανότητας σωλήνων σε παγκόσμιο επίπεδο και τις ζητήσεις, καθώς και η εφαρμογή των ανωτέρω περιγραφόμενων βασικών στοιχείων».

62 Ερωτηθείς στις 18 Δεκεμβρίου 1997, κατά τη διάρκεια νέου ελέγχου που διενεργήθηκε στη Vallourec, ο Verluca δήλωσε:

— «—Οι παραγωγοί του ομίλου Ευρώπης-Ιαπωνίας τηρούσαν, για τις διεθνείς προσκλήσεις προς υποβολή προσφορών, κατά προσέγγιση ποσοστά κατανομής μόνο για τα τυποποιημένα προϊόντα.

- Στο πλαίσιο αυτό, είχαν καταρτισθεί ενδεικτικοί τιμοκατάλογοι που χρησίμευαν ως βάση για τις προσφορές που υποβάλλονταν στο πλαίσιο των εν λόγω προσκλήσεων προς υποβολή προσφορών [...].
- Οι ως άνω τιμοκατάλογοι ενημερώνονταν ανά τακτά χρονικά διαστήματα ('NL': New List) και παρείχαν τη δυνατότητα στους επιμέρους παραγωγούς να καθορίσουν την προσφερόμενη τιμή προκειμένου να ευδοκιμήσει η προσφορά τους ('WP': Winning Price). [...]
- Ως εγχώριες αγορές θεωρούνταν οι γαλλικές, οι γερμανικές και οι ιταλικές αγορές. Το [Ηνωμένο Βασίλειο] είχε ιδιαίτερο καθεστώς (βλ. τη δήλωσή μου της 17.9.96).»

63 Ο Becher δήλωσε τα εξής:

- «—Εξ όσων γνωρίζω [...], [τ]α 'βασικά στοιχεία' συνίστανται σε συμφωνίες αφορώσες τους σωλήνες OCTG και τους σωληναγωγούς 'έργου', οι οποίες αποσκοπούν, κατ' ουσίαν, στην προστασία των αντίστοιχων εγχώριων αγορών. Τούτο σήμαινε ότι, στους τομείς αυτούς, οι Ιάπωνες παραγωγοί δεν έπρεπε να εισχωρήσουν στις ευρωπαϊκές αγορές, ενώ οι ευρωπαίοι παραγωγοί δεν έπρεπε [...] να προβούν σε παραδόσεις των προϊόντων τους στην Ιαπωνία.
- Εκ παραλλήλου με τις ως άνω συμπράξεις που αφορούσαν ευθέως τις αντίστοιχες εγχώριες αγορές, υπήρχαν προφανώς άλλες συμπληρωματικές συμφωνίες που αφορούσαν άλλες χώρες. [...]

— Για τις άλλες αγορές που αποτέλεσαν αντικείμενο παγκοσμίων προσκλήσεων προς υποβολή προσφορών, υπήρξε συμφωνία ως προς ορισμένες ποσότητες προς παράδοση, αντιστοίχως, από τους Ιάπωνες και τους Ευρωπαίους παραγωγούς, οι οποίες προσδιορίστηκαν τότε με το[υς] όρο[υς] “ποσοστά κατανομής” (“sharing key”). Ο σκοπός ήταν, προδήλως, η διατήρηση των αντιστοίχων ποσοτήτων προς παράδοση στο επίπεδο που είχαν φθάσει κατά το παρελθόν. [...]»

64 Όσον αφορά την πρώτη αιτίαση που προβλήθηκε στο πλαίσιο του ως άνω σκέλους του λόγου αναιρέσεως, που αντλείται από την αμφισημία των δηλώσεων του Verluca, αρκεί η διαπίστωση ότι το Πρωτοδικείο θεώρησε τις εν λόγω δηλώσεις ως ακριβές αποδεικτικό στοιχείο. Ειδικότερα, το Πρωτοδικείο διαπίστωσε, με τη σκέψη 193 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι «[ο όρος] ‘συναλλαγές’ που χρησιμοποιείται στη δήλωση του Verluca της 17ης Σεπτεμβρίου 1996 [...] υποδηλώνει [...] ότι υπήρξαν επαφές μεταξύ των Ιαπώνων και των Ευρωπαίων παραγωγών χαλυβδοσωλήνων» και, με τη σκέψη 201 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι «από τη δήλωση του Verluca της 17ης Σεπτεμβρίου 1996 προκύπτει ότι η εφαρμογή των βασικών στοιχείων, η οποία συνεπαγόταν μεταξύ άλλων τον σεβασμό των τεσσάρων εγχώριων αγορών των κοινοτικών παραγωγών εκ μέρους των ιαπωνικών προσφευγουσών επιχειρήσεων, είναι ένα από τα θέματα που συζητήθηκε επ’ ευκαιρία [των συσκέψεων του ομίλου Ευρώπης-Ιαπωνίας]».

65 Λαμβανομένης υπόψη της νομολογίας που υπομνήσθηκε με τις σκέψεις 38, 39 και 56 της παρούσας αποφάσεως, η εκ μέρους του Πρωτοδικείου εκτίμηση αυτή των δηλώσεων του Verluca δεν μπορεί, υπό την επιφύλαξη των περιπτώσεων παραβάσεως των κανόνων που διέπουν το βάρος αποδείξεως και τη διεξαγωγή των αποδείξεων και παραμορφώσεως του περιεχομένου των εν λόγω δηλώσεων ή υπάρξεως ανακρίβειών, να τεθεί εν αμφιβόλω ενώπιον του Δικαστηρίου. Πάντως, η Nirron Steel δεν πρόεβαλε κανένα επιχείρημα ικανό να αποδείξει ότι τα προμνησθέντα συμπεράσματα, τα οποία άντλησε το Πρωτοδικείο από τις δηλώσεις του Verluca, πάσχουν λόγω ανακρίβειας του περιεχομένου τους, λόγω παραμορφώσεως του περιεχομένου των ως άνω δηλώσεων ή λόγω υπάρξεως νομικής πλάνης.

66 Εξάλλου, από την εξέταση του πρώτου σκέλους του λόγου αναιρέσεως προκύπτει ότι το Πρωτοδικείο δεν παρέβη ούτε τους κανόνες που διέπουν το βάρος αποδείξεως και τη διεξαγωγή των αποδείξεων κατά την εκ μέρους του εκτίμηση των εγγράφων της δικογραφίας.

- 67 Συνεπώς, η πρώτη αιτίαση, που αντλείται από την αμφισβησία των δηλώσεων του Verluca, πρέπει να απορριφθεί.
- 68 Όσον αφορά τη δεύτερη αιτίαση που προβλήθηκε στο πλαίσιο του τρίτου σκέλους του λόγου αναιρέσεως, διαπιστώνεται ότι το Πρωτοδικείο έλαβε υπόψη, κατά την εκ μέρους του εκτίμηση των αποδεικτικών στοιχείων, την ύπαρξη κάποιας ασυμφωνίας μεταξύ των δηλώσεων του Verluca και άλλων αποδεικτικών στοιχείων. Έτσι, το Πρωτοδικείο διαπίστωσε, με τη σκέψη 302 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι «[ε]ίναι αληθές ότι το γεγονός ότι ο Becher αρνήθηκε την ύπαρξη μιας ενδοευρωπαϊκής πτυχής των 'βασικών στοιχείων' υπό την έννοια μιας υποχρεώσεως αμοιβαίου σεβασμού των εγχωρίων αγορών μεταξύ των Ευρωπαίων παραγωγών καθιστά ασθενέστερη, σε ορισμένο βαθμό, τη δήλωσή του ως αποδεικτικό στοιχείο που επιτρέπει την επαλήθευση των δηλώσεων του Verluca».
- 69 Εν συνεχεία, το Πρωτοδικείο εξέτασε αν, παρά την ως άνω ασυμφωνία, οι δηλώσεις του Verluca επιβεβαιώνονταν κατά τρόπο αρκούντως ακριβή από τις δηλώσεις του Becher.
- 70 Υπό το πρίσμα της ως άνω εξετάσεως, το Πρωτοδικείο διευκρίνισε, όσον αφορά τις δηλώσεις του Verluca:
- «219 [...] κατά τη νομολογία του Πρωτοδικείου, η δήλωση μιας επιχειρήσεως κατηγορουμένης ότι μετέσχε σε σύμπραξη, της οποίας η ακρίβεια αμφισβητείται από διάφορες άλλες κατηγορούμενες επιχειρήσεις, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως συνιστώσα επαρκή απόδειξη της υπάρξεως παραβάσεως διαπραχθείσας από τις επιχειρήσεις αυτές αν δεν τεκμηριώνεται από άλλα αποδεικτικά στοιχεία [...]. Συνεπώς, θα πρέπει να συναχθεί

ότι, παρά τον αξιόπιστο χαρακτήρα τους, οι δηλώσεις του Verluca πρέπει να επαληθεύονται και από άλλα αποδεικτικά στοιχεία προς απόδειξη της υπάρξεως της παραβάσεως την οποία κολάζει το άρθρο 1 της προσβαλλομένης αποφάσεως.

220 Ωστόσο, πρέπει να θεωρηθεί ότι ο βαθμός τεκμηριώσεως που απαιτείται εν προκειμένω είναι μικρότερος, τόσο από πλευράς ακρίβειας όσο και από πλευράς εντάσεως, λόγω της αξιοπιστίας των δηλώσεων του Verluca, πράγμα το οποίο δεν θα συνέβαινε αν οι δηλώσεις αυτές δεν ήταν ιδιαίτερα αξιόπιστες. Έτσι, πρέπει να θεωρηθεί ότι, αν κριθεί ότι μια δέσμη συγκλινουσών ενδείξεων επέτρεπε να αποδειχθούν η ύπαρξη και ορισμένες ιδιαίτερες πτυχές της συμφωνίας περί κατανομής των αγορών που αναφέρει ο Verluca και την οποία αφορά το άρθρο 1 της [επίμαχης] αποφάσεως, οι δηλώσεις του τελευταίου θα μπορούσαν να αρκέσουν από μόνες τους, στην περίπτωση αυτή, προς πιστοποίηση άλλων πτυχών της [επίμαχης] αποφάσεως, σύμφωνα με τον κανόνα που αντλείται από την απόφαση [Cimenteries CBR κ.λπ. κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα] (σκέψη 1838), [...]. Εξάλλου, εφόσον ένα έγγραφο δεν αντιφάσκει προδήλως προς τις δηλώσεις του Verluca όσον αφορά την ύπαρξη και το ουσιώδες περιεχόμενο της συμφωνίας περί κατανομής των αγορών, αρκεί να πιστοποιεί ουσιώδη στοιχεία της συμφωνίας την οποία περιγράφει ώστε να έχει κάποια αξία ως επαληθευτικό στοιχείο στο πλαίσιο της δέσμης των ενοχοποιητικών αποδεικτικών στοιχείων που λαμβάνονται υπόψη [...].»

71 Ακριβώς υπό το πρίσμα των ως άνω σκέψεων το Πρωτοδικείο ανέλυσε τις δηλώσεις του Becher. Όσον αφορά το τελευταίο αυτό έγγραφο, το Πρωτοδικείο διαπίστωσε, με τη σκέψη 302 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι «ο Becher επιβεβαίωσε την ύπαρξη συμφωνίας περί κατανομής των αγορών μεταξύ των Ευρωπαίων και των Ιαπώνων παραγωγών για τους σωλήνες OCTG και τους σωληναγωγούς 'έργου' κατά τρόπο μη επιδεχόμενο αμφισβήτηση [...]. Έτσι, η δήλωσή του στηρίζει εκείνες του Verluca όσον αφορά αυτήν την πτυχή της παραβάσεως και, ως εκ τούτου, όσον αφορά το γεγονός ότι οι ιαπωνικές προσφεύγουσες επιχειρήσεις μετέσχον σε

συμφωνία περί κατανομής των αγορών στο πλαίσιο της οποίας δέχθηκαν να μη διαθέτουν στις κοινοτικές αγορές συνήθους ποιότητας σωλήνες OCTG και σωληναγωγούς 'έργου'.[...]. Τέλος, η αποδεικτική αξία της δηλώσεως της Mannesmann ενισχύεται, εν προκειμένω, ακόμα περισσότερο καθόσον στηρίζει και τις δηλώσεις του Verluca όσον αφορά την ύπαρξη ποσοστών κατανομής για την ανάθεση διεθνών διαγωνισμών σε αγορές τρίτων χωρών [...].».

72 Έπειτα από την ως άνω συγκριτική εξέταση των κύριων αποδεικτικών στοιχείων, τούτο δε κατ' εφαρμογήν των κριτηρίων τα οποία διέπουν το βάρος αποδείξεως και τη διεξαγωγή των αποδείξεων και τα οποία εξετάσθηκαν στο πλαίσιο του πρώτου σκέλους του λόγου αναιρέσεως, το Πρωτοδικείο κατέληξε στα ακόλουθα συμπεράσματα:

«332 Από την πλειονότητα των στοιχείων αυτής της δέσμης δεν προκύπτει μεν σαφώς ποιους χαλυβδοσωλήνες άνευ ραφής αφορούσε η κατανομή αυτή, προκύπτει όμως αναμφισβήτητα ότι, μεταξύ των εν λόγω προϊόντων, περιλαμβάνονταν και οι συνήθους ποιότητας σωλήνες OCTG. Πράγματι, οι ειδικές αναφορές στα προϊόντα αυτά [...], στο έγγραφο "sharing key" και στην απάντηση της Mannesmann, καθώς και οι αναφορές στους σωλήνες OCTG γενικώς, άνευ διευκρίνισεως, σε άλλα έγγραφα που επικαλείται η Επιτροπή επιβεβαιώνουν προσηκόντως και σαφώς τις δηλώσεις του Verluca σε σχέση προς το ότι τα "βασικά στοιχεία" αφορούσαν τα προϊόντα αυτά.

333 Όσον αφορά τους σωληναγωγούς "έργου", ένα μόνον αποδεικτικό στοιχείο, η απάντηση της Mannesmann μέσω του Becher, επιβεβαιώνει κατά τρόπο αδιαμφισβήτητο τη δήλωση του Verluca ότι η αθέμιτη συμφωνία αφορούσε και τους σωλήνες "έργου". Ωστόσο, δεδομένης της ιδιαίτερης αποδεικτικής ισχύος της απαντήσεως αυτής, [...], πρέπει να θεωρηθεί ότι η απάντηση αυτή αρκεί προς επιβεβαίωση των δηλώσεων του Verluca, ήδη ιδιαίτερα αξιόπιστων αυτών καθαυτές [...] σε σχέση προς τα προϊόντα αυτά.

334 Εν πάση περιπτώσει, κρίθηκε ήδη ότι, αν η δέσμη συγκλινουσών ενδείξεων που επικαλείται η Επιτροπή επιτρέπει να αποδειχθούν η ύπαρξη και ορισμένες ιδιαίτερες πτυχές της συμφωνίας περί κατανομής των αγορών που αναφέρει ο Verluca και την οποία διαπιστώνει το άρθρο 1 της [επίμαχης] αποφάσεως, οι δηλώσεις του τελευταίου θα μπορούσαν να αρκέσουν από μόνες τους, στην περίπτωση αυτή, προς πιστοποίηση άλλων πτυχών της [επίμαχης] αποφάσεως [...]. Όμως, ήδη διαπιστώθηκε ανωτέρω, στις σκέψεις 330 και 332, ότι η δέσμη ενδείξεων που επικαλείται η Επιτροπή αρκεί προς επιβεβαίωση των δηλώσεων του Verluca από πολλές πλευρές, ιδίως δε όσον αφορά τους συνήθους ποιότητας σωλήνες OCTG.

335 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να θεωρηθεί ότι ο Verluca σαφώς είπε την αλήθεια στις δηλώσεις του και ότι, ως εκ τούτου, οι δηλώσεις αυτές αρκούν, ως αποδεικτικά στοιχεία, προς απόδειξη του ότι η συμφωνία περί κατανομής των εγχώριων αγορών των μελών του ομίλου Ευρώπης-Ιαπωνίας καλύπτει όχι μόνον τους συνήθους ποιότητας σωλήνες OCTG, όπως πιστοποιούν πλείονα άλλα αποδεικτικά στοιχεία, αλλά και τους σωληναγωγούς “έργου”. Πράγματι, ουδείς λόγος υπάρχει να υποτεθεί ότι ο Verluca, ο οποίος είχε άμεση γνώση των πραγματικών περιστατικών, προέβη σε ανακριβείς δηλώσεις σε σχέση προς τους σωληναγωγούς έργου, ενώ και άλλα αποδεικτικά στοιχεία επιβεβαιώνουν τις δηλώσεις του όσον αφορά την ύπαρξη της συμφωνίας και την εφαρμογή της στους συνήθους ποιότητας σωλήνες OCTG.»

73 Σε αντίθεση με ό,τι ισχυρίζεται η Nippon Steel, από τα ως άνω αποσπάσματα της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι το Πρωτοδικείο άσκησε πλήρη δικαστικό έλεγχο της ακρίβειας των διαπιστωθέντων από την Επιτροπή πραγματικών περιστατικών. Επιπλέον, το Πρωτοδικείο στάθμισε τις αποκλίσεις και τις συγκλίσεις που υφίστανται μεταξύ των δηλώσεων του Verluca και εκείνων του Becher, και κατέληξε ορθώς στο συμπέρασμα ότι οι δηλώσεις του Becher επιβεβαίωναν τις δηλώσεις του Verluca όσον αφορά την ύπαρξη της παραβάσεως που διαπιστώθηκε με το άρθρο 1 της επίμαχης αποφάσεως.

- 74 Κατά τα λοιπά, δεν μπορεί να προσαφθεί στο Πρωτοδικείο ότι απαίτησε πολύ χαμηλό βαθμό τεκμηρίωσης. Συναφώς, αρκεί η διαπίστωση ότι η προαναφερθείσα συλλογιστική του Πρωτοδικείου ουδόλως παρεκκλίνει από τα κριτήρια που ισχύουν για το βάρος αποδείξεως και τη διεξαγωγή των αποδείξεων, όπως αυτά ορίζονται με τις σκέψεις 42 έως 48 και 51 της παρούσας αποφάσεως.
- 75 Κατά συνέπεια, η δεύτερη αιτίαση που προβλήθηκε στο πλαίσιο του τρίτου σκέλους του λόγου αναιρέσεως είναι, επίσης, αβάσιμη.
- 76 Επομένως, το τρίτο σκέλος του λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

δ) Επί του τετάρτου σκέλους του λόγου αναιρέσεως

- 77 Όσον αφορά το τέταρτο σκέλος του λόγου αναιρέσεως, πρέπει να υπομνησθεί, κατ' αρχάς, ότι το ζήτημα αν η αιτιολογία μιας αποφάσεως του Πρωτοδικείου είναι αντιφατική ή ανεπαρκής αποτελεί νομικό ζήτημα, το οποίο μπορεί, ως τοιούτο, να προβληθεί κατ' αναίρεση (αποφάσεις της 7ης Μαΐου 1998, C-401/96 P, Somaco κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. I-2587, σκέψη 53, και της 17ης Δεκεμβρίου 1998, C-185/95 P, Baustahlgewebe κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. I-8417, σκέψη 25). Επομένως, το ως άνω σκέλος του λόγου αναιρέσεως είναι παραδεκτό.
- 78 Κατά συνέπεια, προκειμένου να δοθεί απάντηση στα επιχειρήματα που προέβαλε η Nippon Steel, πρέπει να εξακριβωθεί αν η εκτίμηση του Πρωτοδικείου, σύμφωνα με την οποία οι δηλώσεις του Becher επιβεβαιώνουν τις δηλώσεις του Verluca ως προς την αφορώσα τους σωληναγωγούς «έργου» παράβαση, στηρίζεται επί επαρκούς και συνεπούς αιτιολογίας.

79 Όπως διαπίστωσε το Πρωτοδικείο με τη σκέψη 290 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ο Becher απάντησε στους ελεγκτές της Επιτροπής ότι τα «βασικά στοιχεία» αφορούσαν τους σωλήνες OCTG και τους σωληναγωγούς «έργου». Από την ως άνω διαπίστωση του Πρωτοδικείου, καθώς και από το κείμενο των μνημονευθεισών στις σκέψεις 61 έως 63 της παρούσας αποφάσεως δηλώσεων των Verlucα και Becher, προκύπτει ότι οι εν λόγω δηλώσεις συγκλίνουν όσον αφορά το καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής της παραβάσεως. Το γεγονός ότι ο Becher επιβεβαίωσε ότι η επιχείρησή του είχε εμπλακεί σε μια συμφωνία περί κατανομής των αγορών, η οποία αφορούσε και τους σωληναγωγούς «έργου», μπορούσε να αποτελέσει επαρκή λόγο ώστε το Πρωτοδικείο να θεωρήσει την απάντησή του ενδιαφερομένου, στον βαθμό που αυτή αφορούσε τους εν λόγω σωληναγωγούς, ως επιβεβαίωση των δηλώσεων του Verlucα της 17ης Σεπτεμβρίου 1996, σύμφωνα με τις οποίες η συμφωνία αφορούσε τους σωλήνες OCTG συνήθους ποιότητας καθώς και τους σωληναγωγούς «έργου».

80 Συνεπώς, η αιτιολογία της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως αντιφατική ή ανεπαρκής.

81 Κατά τα λοιπά, στον βαθμό που η Nippon Steel προσάπτει στο Πρωτοδικείο, στο πλαίσιο του ως άνω τετάρτου σκέλους του λόγου αναιρέσεως, ότι προέβη σε νομικώς εσφαλμένη εφαρμογή των κανόνων που διέπουν τη διεξαγωγή των αποδείξεων, αρκεί η διαπίστωση ότι η επιχειρηματολογία της επαναλαμβάνει, κατ' ουσίαν, εκείνη που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο των άλλων σκελών του λόγου αναιρέσεως που προέβαλε, τα οποία είναι αβάσιμα στο σύνολό τους.

- 82 Επομένως, το τέταρτο σκέλος του λόγου αναιρέσεως δεν ευσταθεί.
- 83 Κατά συνέπεια, ο λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό του.
- 84 Από όλες τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι η αίτηση αναιρέσεως της Nippon Steel πρέπει να απορριφθεί.

Β — Επί του πρώτου λόγου αναιρέσεως που προέβαλε η Sumitomo, ο οποίος αντλείται από νομικές πλάνες ως προς τη συμμετοχή των Ιαπώνων παραγωγών στην παράβαση που διαπιστώθηκε με το άρθρο 1 της αποφάσεως

1. Επιχειρηματολογία των διαδίκων

- 85 Κατά τη Sumitomo, το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε πολλές νομικές πλάνες ως εκ του ότι κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι Ιάπωνες παραγωγοί συμμετείχαν στην παράβαση που διαπιστώθηκε με το άρθρο 1 της επίμαχης αποφάσεως, τόσο ως προς τους σωλήνες OCTG συνήθους ποιότητας όσο και ως προς τους σωληναγωγούς «έργου».
- 86 Συναφώς, η Sumitomo επαναλαμβάνει τα επιχειρήματα που εκτίθενται στην αίτηση αναιρέσεως της Nippon Steel και προσθέτει στα ανωτέρω τα ειδικά επιχειρήματα που αφορούν τους σωληναγωγούς «έργου».

- 87 Το Πρωτοδικείο παραμόρφωσε το περιεχόμενο των αποδεικτικών στοιχείων που παρέσχε ο Becher. Επιπλέον, το Πρωτοδικείο προέβη σε εσφαλμένο νομικό χαρακτηρισμό των ως άνω στοιχείων, αιτιολόγησε κατά τρόπο αντιφατικό και ανεπαρκή τη χρησιμοποίηση των δηλώσεων των Verluca και Becher, και αντέστρεψε το βάρος αποδείξεως.
- 88 Όσον αφορά τις δηλώσεις του Becher, η Sumitomo υποστηρίζει, πρώτον, ότι το Πρωτοδικείο τους προσέδωσε εσφαλμένη αποδεικτική αξία ως εκ του ότι διαπίστωσε ότι οι εν λόγω δηλώσεις επιβεβαίωναν απερίφραστα την ύπαρξη συμφωνίας περί κατανομής των αγορών όσον αφορά τους σωληναγωγούς «έργου». Το Πρωτοδικείο όφειλε να λάβει υπόψη το γεγονός ότι ο Becher είχε διευκρινίσει ότι εξιστορούσε περιστατικά που έλαβαν χώρα προτού αυτός ασκήσει τα καθήκοντα του διευθυντή της Mannesmann. Επιπλέον, από τους όρους που χρησιμοποίησε ο Becher προκύπτει ότι αυτός διατηρούσε αμφιβολίες ως προς τις πληροφορίες που του είχαν δοθεί.
- 89 Μια άλλη πλάνη στην οποία υπέπεσε το Πρωτοδικείο έγκειται στον χαρακτηρισμό των δηλώσεων του Becher ως αξιόπιστου αποδεικτικού στοιχείου που τεκμηριώνει τις δηλώσεις του Verluca της 17ης Σεπτεμβρίου 1996, παρά το γεγονός ότι το Πρωτοδικείο είχε δεχθεί ότι η εκ μέρους του Becher άρνηση της διευρωπαϊκής πτυχής των «βασικών στοιχείων» ήταν εσφαλμένη. Δεδομένου ότι το Πρωτοδικείο διαπίστωσε ότι οι δηλώσεις του Becher ενείχαν μια σημαντική πλάνη ως προς το περιεχόμενό τους, όφειλε να μη χρησιμοποίησει ορισμένα άλλα στοιχεία των ως άνω δηλώσεων προς στήριξη των δηλώσεων του Verluca.
- 90 Επιπλέον, η Sumitomo εκτιμά ότι το Πρωτοδικείο παρέβη τους κανόνες που διέπουν τη διεξαγωγή των αποδείξεων ως εκ του ότι έκρινε, με τη σκέψη 336 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι, «ακόμα και αν υποθεθεί ότι οι ιαπωνικές προσφεύγουσες επιχειρήσεις μπόρεσαν να δημιουργήσουν κάποια αμφιβολία ως προς τα συγκεκριμένα προϊόντα που κάλυπτε η συμφωνία την οποία κολάζει το άρθρο 1 της προσβαλλομένης αποφάσεως, πράγμα το οποίο δεν αποδείχθηκε, πρέπει να παρατηρηθεί ότι η απόφαση αυτή, λαμβανόμενη υπόψη στο σύνολό της, αφήνει μεν να εννοηθεί ότι η διαπιστούμενη παράβαση αφορούσε έναν συγκεκριμένο τύπο προϊόντων και μνημονεύει τα αποδεικτικά στοιχεία που στηρίζουν αυτό το συμπέρασμα, το γεγονός όμως ότι η απόφαση αυτή δεν περιέχει

ακριβή και εξαντλητική απαρίθμηση όλων των τύπων προϊόντων που καλύπτονταν από την παράβαση δεν αρκεί, αυτό καθαυτό, για να δικαιολογήσει την ακύρωσή της (βλ., κατ' αναλογία, στο πλαίσιο λόγου αντλουμένου από έλλειψη αιτιολογίας, την απόφαση [της 14ης Μαΐου 1998, T-310/94, Gruber + Weber κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-1043], σκέψη 214). [...]». Το Πρωτοδικείο, ακολουθώντας την ως άνω συλλογιστική προς στήριξη της θέσης του ότι η Επιτροπή είχε αποδείξει την ύπαρξη παραβάσεως σχετικά με τους σωληναγωγούς «έργου», προέβη σε αντιστροφή του βάρους αποδείξεως.

91 Όσον αφορά τις δηλώσεις του Verluca, η Sumitomo αμφισβητεί τη συλλογιστική που ακολούθησε το Πρωτοδικείο με τις σκέψεις 219 και 220 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, οι οποίες παρατίθενται στη σκέψη 70 της παρούσας αποφάσεως, καθόσον από την ως άνω συλλογιστική απορρέει ότι, βάσει μόνον των δηλώσεων του Verluca, θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι η προσαπτομένη στους Ιάπωνες παραγωγούς συμπεριφορά αφορά και τους σωληναγωγούς «έργου». Η θέση που έλαβε το Πρωτοδικείο με τη σκέψη 220 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως ως προς την αξιοπιστία των δηλώσεων του Verluca είναι, εν πάση περιπτώσει, αμφισβητήσιμη, δεδομένου ότι το Πρωτοδικείο διαπίστωσε ρητώς, με τις σκέψεις 281 έως 284 και 349 της ίδιας αποφάσεως, ότι οι εν λόγω δηλώσεις ενείχαν σφάλματα και ανακρίβειες. Δεδομένου ότι το Πρωτοδικείο διαπίστωσε ότι οι ανακοινώσεις του Verluca δεν ήταν αξιόπιστες ως προς ορισμένα σημεία, ήταν αδικαιολόγητο το να ακολουθηθεί μια άλλη προσέγγιση ως προς ένα άλλο σημείο για το οποίο μπορούσε επίσης να υπάρξει σοβαρή αμφιβολία.

92 Τέλος, η Sumitomo ισχυρίζεται ότι το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε νομική πλάνη ως εκ του ότι δέχθηκε την ύπαρξη παραβάσεως του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ ως προς τους σωληναγωγούς «έργου», ενώ, βάσει των διαθεσίμων αποδεικτικών στοιχείων, δεν ήταν σε θέση να υποδείξει τις ημερομηνίες ενάρξεως και παύσεως της εν λόγω παραβάσεως.

- 93 Η Επιτροπή υποστηρίζει, κατ' αρχάς, ότι η Sumitomo δεν μπορεί να διευρύνει το περιεχόμενο της αιτήσεώς της αναιρέσεως επαναλαμβάνοντας τα επιχειρήματα που προβλήθηκαν με τα υπομνήματα της Nippon Steel. Επομένως, η αίτηση αναιρέσεως της Sumitomo είναι απαράδεκτη κατά το μέτρο που αφορά τους σωλήνες OCTG συνήθους ποιότητας και που επικαλείται επιχειρήματα της Nippon Steel όσον αφορά τους σωληναγωγούς «έργου».
- 94 Εν συνεχεία, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι τα επιχειρήματα της Sumitomo αποδεικνύουν, το πολύ, ότι μια διαφορετική εκτίμηση των αποδεικτικών στοιχείων θα ήταν, ενδεχομένως, εύλογη. Ωστόσο, τούτο δεν αρκεί προς στήριξη της αιτήσεως αναιρέσεως, δεδομένου ότι η Sumitomo δεν κατόρθωσε να αντικρούσει τους τρεις κύριους λόγους επί των οποίων στηρίζεται το σκεπτικό της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και σύμφωνα με τους οποίους οι δηλώσεις του Verluca συνιστούν, αυτές καθ' εαυτές, επαρκή απόδειξη, η δε έλλειψη άλλων ειδικών αποδεικτικών στοιχείων όσον αφορά τους σωληναγωγούς «έργου» ουδόλως αναιρεί τη διαπίστωση παραβάσεως και οι δηλώσεις του Verluca επιβεβαιώθηκαν από τις δηλώσεις του Becher.
- 95 Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι η Sumitomo δεν αμφισβήτησε ορισμένες διαπιστώσεις του Πρωτοδικείου που επαρκούν από μόνες τους προς επιβεβαίωση της παραβάσεως. Κατά συνέπεια, η αίτηση αναιρέσεως είναι αλυσιτελής. Επιπλέον, η εν λόγω αίτηση αναιρέσεως είναι απαράδεκτη, καθόσον τα επιχειρήματα της Sumitomo αφορούν, κατ' ουσίαν, μόνον την εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών. Ειδικότερα, από τις αφορώσες τη διαπίστωση της αξιοπιστίας των δηλώσεων του Verluca επικρίσεις της Sumitomo δεν προκύπτει η ύπαρξη καμίας νομικής πλάνης.
- 96 Εν πάση περιπτώσει, το Πρωτοδικείο ούτε παραμόρφωσε το περιεχόμενο των αποδεικτικών στοιχείων ούτε αντέστρεψε το βάρος αποδείξεως.

97 Τέλος, η Επιτροπή παρατηρεί ότι ο ισχυρισμός της Sumitomo, σύμφωνα με τον οποίο η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση στηρίζεται επί αντιφατικής και ανεπαρκούς αιτιολογίας, ερείδεται μόνο σε μια γενική παραπομπή στις προηγούμενες παραγράφους της αιτήσεως αναίρεσεως και, για τον λόγο αυτό, πρέπει να απορριφθεί.

2. Εκτίμηση του Δικαστηρίου

98 Διαπιστώνεται, κατ' αρχάς, ότι δεν συντρέχει λόγος να αποφανθεί το Δικαστήριο επί του ζητήματος αν η Sumitomo μπορούσε να επαναλάβει τα επιχειρήματα που προβλήθηκαν με τα υπομνήματα της Nippon Steel. Συγκεκριμένα, όπως κρίθηκε ανωτέρω, η προβληθείσα από τη Nippon Steel επιχειρηματολογία είναι, εν πάση περιπτώσει, αβάσιμη.

99 Όσον αφορά την προβληθείσα με τα υπομνήματα της Sumitomo επιχειρηματολογία, διαπιστώνεται ότι αυτή αποσκοπεί, κατ' ουσίαν, στο να θέσει υπό αμφισβήτηση την αποδεικτική αξία που αναγνωρίστηκε από το Πρωτοδικείο στις δηλώσεις των Verlusa και Becher, με επιχειρήματα που αποσκοπούν στο να αποδειχθεί ότι οι εν λόγω δηλώσεις δεν είναι αξιόπιστες ή, εν πάση περιπτώσει, είναι λιγότερο αξιόπιστες απ' ό,τι εκτίμησε το Πρωτοδικείο.

100 Όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 88 έως 92 των προτάσεών του και όπως προκύπτει από τη νομολογία που παρατίθεται στη σκέψη 56 της παρούσας αποφάσεως, τα ως άνω επιχειρήματα είναι παραδεκτά μόνον κατά το μέτρο που δεν αποτελούν συγκεκριμένο μέσον επιτεύξεως επανεξετάσεως των πραγματικών περιστατικών από το Δικαστήριο.

- 101 Όσον αφορά την αποδεικτική αξία που αναγνωρίστηκε στις δηλώσεις του Becher, το επιχείρημα της Sumitomo ότι το Πρωτοδικείο έπρεπε να προβεί σε διαφορετικό χαρακτηρισμό της αποδεικτικής ισχύος των εν λόγω δηλώσεων λόγω ελλείψεως άμεσης γνώσεως, από τον Becher, της προβαλλομένης παραβάσεως, είναι δεκτικό εξετάσεως από το Δικαστήριο.
- 102 Με τη σκέψη 297 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο επισήμανε ότι, «όταν, όπως εν προκειμένω όσον αφορά τη Mannesmann, ένα άτομο που δεν έχει άμεση γνώση των κρίσιμων περιστάσεων προβαίνει σε δήλωση ως εκπρόσωπος μιας εταιρίας, με την οποία αναγνωρίζει τη διάπραξη παραβάσεως εκ μέρους της εταιρίας αυτής καθώς και άλλων επιχειρήσεων, στηρίζεται αναγκαστικά σε πληροφορίες που του παρασχέθηκαν από την εταιρία του και, ειδικότερα, από τους υπαλλήλους της που είχαν άμεση γνώση των επιμάχων πρακτικών. [...] οι δηλώσεις που αντίκεινται στα συμφέροντα του δηλούντος πρέπει, κατ' αρχήν, να θεωρούνται πειστικές και, συνεπώς, πρέπει να αποδοθεί σημαντικό βάρος στη δήλωση του Becher εν προκειμένω».
- 103 Από την ως άνω σκέψη προκύπτει ότι το Πρωτοδικείο όντως έλαβε υπόψη, κατά την εκ μέρους του εκτίμηση της αποδεικτικής αξίας των δηλώσεων του Becher, το γεγονός ότι αυτός δεν είχε άμεση γνώση της επίμαχης παραβάσεως. Επιπλέον, η συλλογιστική που ανέπτυξε το Πρωτοδικείο στην εν λόγω σκέψη ουδόλως πάσχει λόγω παραβάσεως των κανόνων που διέπουν το βάρος αποδείξεως και τη διεξαγωγή των αποδείξεων. Όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 119 των προτάσεών του, μια δήλωση στην οποία προβαίνει ένα άτομο που ενεργεί ως εκπρόσωπος εταιρίας και με την οποία αναγνωρίζει τη διάπραξη παραβάσεως εκ μέρους της εταιρίας αυτής, ενέχει σημαντικούς νομικούς και οικονομικούς κινδύνους, πράγμα που καθιστά άκρως απίθανο το να προβεί κανείς σε αυτήν χωρίς να διαθέτει πληροφορίες που του παρασχέθηκαν από τους υπαλλήλους της εν λόγω εταιρίας, οι οποίοι έχουν άμεση γνώση των επίμαχων πραγματικών περιστατικών. Υπό τις συνθήκες αυτές, η έλλειψη άμεσης γνώσεως των πραγματικών περιστατικών από τον εκπρόσωπο της εταιρίας δεν επηρεάζει την αποδεικτική αξία που μπορούσε να προσδώσει το Πρωτοδικείο σε μια τέτοια δήλωση.
- 104 Όσον αφορά τα λοιπά επιχειρήματα της Sumitomo που αντλούνται από νομικές πλάνες κατά την εκτίμηση των δηλώσεων του Becher και από έλλειψη συνοχής κατά τη χρησιμοποίηση των εν λόγω δηλώσεων και εκείνων του Verluca,

διαπιστώνεται ότι τα εν λόγω επιχειρήματα αντιστοιχούν κατ' ουσίαν στα επιχειρήματα της Nippon Steel που απορρίφθηκαν ως αβάσιμα για τους λόγους που εκτίθενται στις σκέψεις 68 έως 73, 79 και 80 της παρούσας αποφάσεως. Για τους ίδιους λόγους, τα επιχειρήματα της Sumitomo, τα οποία είναι κατ' ουσίαν πανομοιότυπα, δεν μπορούν να γίνουν δεκτά.

105 Στον βαθμό που η Sumitomo προσάπτει στο Πρωτοδικείο ότι αντέστρεψε το βάρος αποδείξεως ως εκ του ότι έκρινε, με τη σκέψη 336 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι, «ακόμα και αν υποθεθεί ότι οι ιαπωνικές προσφεύγουσες επιχειρήσεις μπόρεσαν να δημιουργήσουν κάποια αμφιβολία ως προς τα συγκεκριμένα προϊόντα που κάλυπτε η συμφωνία την οποία κολάζει το άρθρο 1 της προσβαλλομένης αποφάσεως, πράγμα το οποίο δεν αποδείχθηκε, πρέπει να παρατηρηθεί ότι η απόφαση αυτή, λαμβανόμενη υπόψη στο σύνολό της, αφήνει μεν να εννοηθεί ότι η διαπιστούμενη παράβαση αφορούσε έναν συγκεκριμένο τύπο προϊόντων και μνημονεύει τα αποδεικτικά στοιχεία που στηρίζουν αυτό το συμπέρασμα, το γεγονός όμως ότι η απόφαση αυτή δεν περιέχει ακριβή και εξαντλητική απαρίθμηση όλων των τύπων προϊόντων που καλύπτονταν από την παράβαση δεν αρκεί, αυτό καθαυτό, για να δικαιολογήσει την ακύρωσή της», η επιχειρηματολογία της δεν μπορεί, περαιτέρω, να γίνει δεκτή.

106 Όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 130 έως 132 των προτάσεών του, από το πρώτο τμήμα της ως άνω σκέψεως 336 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, που έχει την ακόλουθη διατύπωση: «[...] ακόμα και αν υποθεθεί ότι [...], πράγμα το οποίο δεν αποδείχθηκε, [...]», προκύπτει σαφώς ότι πρόκειται για παρατιθέμενη ως εκ περισσού αιτιολογία της εν λόγω αποφάσεως, που είναι αυτοτελής σε σχέση με τα συμπεράσματα στα οποία κατέληξε το Πρωτοδικείο με τις σκέψεις 332 έως 335, οι οποίες παρατίθενται στη σκέψη 72 της παρούσας αποφάσεως. Πάντως, κατά πάγια νομολογία, το Δικαστήριο απορρίπτει πάραυτα τις αιτιάσεις οι οποίες στρέφονται κατά των αιτιολογιών που παρατίθενται ως εκ περισσού σε απόφαση του Πρωτοδικείου, δεδομένου ότι οι εν λόγω αιτιάσεις δεν μπορούν να προκαλέσουν την αναίρεση της αποφάσεως αυτής (διάταξη της 25ης Μαρτίου 1996, C-137/95 P, SPO κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. I-1611, σκέψη 47· απόφαση της 16ης Σεπτεμβρίου 1997, C-362/95 P, Blackspur DIY κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. I-4775, σκέψη 23).

107 Εν συνεχεία, όσον αφορά την αποδεικτική ισχύ των δηλώσεων του Verluca, αρκεί να υπομνησθεί, όπως ήδη διαπιστώθηκε κατά την εξέταση του τρίτου σκέλους του λόγου αναιρέσεως που προέβαλε η Nippon Steel, ότι η ακολουθηθείσα από το Πρωτοδικείο στις σκέψεις 219 και 220 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως

συλλογιστική, την οποία αμφισβητεί η Sumitomo, δεν εμπεριέχει κανένα νομικό σφάλμα. Εν πάση περιπτώσει, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 104 των προτάσεών του, το Πρωτοδικείο, αφού χαρακτήρισε αξιόπιστες τις δηλώσεις του Verluca, μπορούσε επίσης να θεωρήσει ότι οι δηλώσεις αυτές αρκούσαν για να αποδείξουν την ύπαρξη παραβάσεως καθόσον στηρίζονταν σε άλλα αποδεικτικά στοιχεία και ότι, στην περίπτωση αυτή, οι δηλώσεις αυτές αρκούσαν για να κριθεί ότι υπήρχε παράβαση σε σχέση με συγκεκριμένο προϊόν το οποίο υπάγεται στην επίδικη κατηγορία προϊόντων.

- 108 Τέλος, το γεγονός ότι, με τη σκέψη 349 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο διαπίστωσε ότι οι δηλώσεις του Verluca δεν είναι αρκετά ακριβείς όσον αφορά την ημερομηνία κατά την οποία έπαυσε η παράβαση, ουδόλως επηρεάζει την αξιοπιστία των εν λόγω δηλώσεων όσον αφορά το περιεχόμενό τους, αξιοπιστία η οποία αποδεικνύεται στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση και επιβεβαιώνεται από άλλα αποδεικτικά στοιχεία.
- 109 Δεδομένου ότι καμία από τις αιτιάσεις που προβλήθηκαν από τη Sumitomo δεν μπορεί να γίνει δεκτή, ο πρώτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

Γ — Επί του δευτέρου λόγου αναιρέσεως που προέβαλε η Sumitomo, ο οποίος αντλείται από την υπερβολική διάρκεια της ενώπιον του Πρωτοδικείου διαδικασίας

1. Επιχειρηματολογία των διαδίκων

- 110 Η Sumitomo επικρίνει τη διάρκεια της ενώπιον του Πρωτοδικείου διαδικασίας, η οποία ήταν τέσσερα έτη και τρεις μήνες. Υπενθυμίζει ότι μεσολάβησαν δύο έτη μεταξύ της περατώσεως της έγγραφης διαδικασίας και της αποφάσεως του Πρωτοδικείου να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία, και περίπου δεκαέξι μήνες μεταξύ της περατώσεως της προφορικής διαδικασίας και της εκδόσεως της αποφάσεως. Επιπλέον, μεσολάβησαν δύο έτη μεταξύ του αιτήματος της Επιτροπής περί λήψεως μέτρων οργανώσεως και του αιτήματος που απήυθνε στην Επιτροπή το Πρωτοδικείο προκειμένου αυτή να καταθέσει ενοποιημένο φάκελο.

- 111 Υπό τις περιστάσεις αυτές, η διάρκεια της ενώπιον του Πρωτοδικείου διαδικασίας ήταν ασυμβίβαστη με το άρθρο 6, παράγραφος 1, της ΕΣΔΑ.
- 112 Εξάλλου, η διάρκεια εκδικάσεως της προσφυγής από το Πρωτοδικείο ήταν, κατ' ουσίαν, μεγαλύτερη από εκείνη που κρίθηκε υπερβολική από το Δικαστήριο με την προαναφερθείσα απόφαση *Baustahlgewebe* κατά Επιτροπής. Επιπλέον, σε σύγκριση με τη μέση διάρκεια των διαδικασιών που διεξάγονται ενώπιον του Πρωτοδικείου σε παρεμφερείς κατηγορίες υποθέσεων, η εκδίκαση της υπό κρίση υποθέσεως είχε δυσανάλογη διάρκεια.
- 113 Η Sumitomo τονίζει ότι υπέστη χρηματική ζημία λόγω της διάρκειας της διαδικασίας. Εκτιμά ότι η προσήκουσα αποζημίωση ανέρχεται τουλάχιστον σε 1 012 332 ευρώ.
- 114 Κατά την Επιτροπή, λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων της υποθέσεως, η διάρκεια της ενώπιον του Πρωτοδικείου διαδικασίας δεν ήταν υπερβολική.

2. Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 115 Πρέπει να υπομνησθεί ότι η γενική αρχή του κοινοτικού δικαίου ότι κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα για δίκαιη δίκη, αρχή που εμπνέεται από το άρθρο 6, παράγραφος 1, της ΕΣΔΑ, και ιδίως για δίκη εντός εύλογης προθεσμίας, έχει εφαρμογή στο πλαίσιο ένδικης προσφυγής κατ' αποφάσεως της Επιτροπής επιβάλλουσας σε επιχείρηση πρόστιμα λόγω παραβάσεως του δικαίου του ανταγωνισμού (αποφάσεις *Baustahlgewebe* κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψεις 20 και 21· *Limburgse Vinyl Maatschappij* κ.λπ. κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 179, και της 2ας Οκτωβρίου 2003, C-194/99 P, *Thyssen Stahl* κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. I-10821, σκέψη 154).

- 116 Ο εύλογος χαρακτήρας της προθεσμίας εκτιμάται με γνώμονα τις περιστάσεις που προσιδιάζουν σε κάθε υπόθεση και ειδικότερα τα διακυβευόμενα με τη δίκη συμφέροντα του διαδίκου, την περιπλοκότητα της υποθέσεως, καθώς και τη συμπεριφορά του προσφεύγοντος και εκείνη των αρμοδίων αρχών (αποφάσεις *Baustahlgewebe* κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 29, και *Thyssen Stahl* κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 155).
- 117 Το Δικαστήριο διευκρίνισε συναφώς ότι ο κατάλογος των κριτηρίων αυτών δεν είναι εξαντλητικός και ότι η εκτίμηση του εύλογου χαρακτήρα της προθεσμίας δεν επιβάλλει συστηματική εξέταση των περιστάσεων της υποθέσεως ενόψει καθενός κριτηρίου όταν η διάρκεια της διαδικασίας παρίσταται δικαιολογημένη ενόψει ενός μόνον κριτηρίου. Έτσι, η περιπλοκότητα της υποθέσεως μπορεί να γίνει δεκτή προς δικαιολόγηση μιας προθεσμίας η οποία κατ' αρχάς είναι πολύ μεγάλη (αποφάσεις *Limburgse Vinyl Maatschappij* κ.λπ. κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 188, και *Thyssen Stahl* κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 156).
- 118 Εν προκειμένω, η ενώπιον του Πρωτοδικείου διαδικασία είχε ως σημείο εκκινήσεως την κατάθεση, την 1η Απριλίου 2000, του δικογράφου της προσφυγής της *Sumitomo* με το οποίο ασκήθηκε η προσφυγή ακυρώσεως της επίμαχης αποφάσεως και ολοκληρώθηκε στις 8 Ιουλίου 2004, ημερομηνία εκδόσεως της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Έτσι, η ως άνω διαδικασία διήρκεσε περίπου τέσσερα έτη και τρεις μήνες.
- 119 Η διάρκεια αυτή δίδει την εντύπωση, εκ πρώτης όψεως, ότι είναι πολύ μεγάλη. Ωστόσο, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 151 και 159 των προτάσεών του, πρωτοδικώς αμφισβητήθηκε το σύνολο σχεδόν των πραγματικών περιστατικών στα οποία στηρίχθηκε η επίμαχη απόφαση και τα οποία, συνεπώς, χρειάστηκε να επαληθευθούν. Χρειάστηκε να αξιολογηθεί η αποδεικτική αξία των δηλώσεων και των εγγράφων που ήσαν διαθέσιμα. Επιπλέον, τα διάφορα μέτρα τα οποία έλαβε το Πρωτοδικείο από τον Ιούνιο του 2002 για την οργάνωση της διαδικασίας προϋπέθεταν προηγούμενη ανάλυση των φακέλων ή, τουλάχιστον, μέρους αυτών.
- 120 Πρέπει, επίσης, να υπομνησθεί ότι επτά επιχειρήσεις άσκησαν προσφυγή ακυρώσεως κατά της ίδιας αποφάσεως, σε τρεις γλώσσες διαδικασίας. Η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση εκδόθηκε την ίδια ημέρα με τις τρεις άλλες αποφάσεις που εκδόθηκαν επί των ασκηθεισών κατά της επίμαχης αποφάσεως προσφυγών.

- 121 Από τις προηγηθείσες διαπιστώσεις προκύπτει ότι η διάρκεια της διαδικασίας που κατέληξε στην έκδοση της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως εξηγείται, ιδίως, από τον αριθμό των επιχειρήσεων που συμμετείχαν στην προσαπτόμενη σύμπραξη και άσκησαν προσφυγή κατά της επίμαχης αποφάσεως, πράγμα που κατέστησε αναγκαία την παράλληλη εξέταση των διαφόρων αυτών προσφυγών, από την εκ μέρους του Πρωτοδικείου εμπεριστατωμένη διεξαγωγή αποδείξεων σχετικά με την υπόθεση και από τις γλωσσικής φύσεως απαιτήσεις που επιβάλλουν οι κανόνες διαδικασίας του Πρωτοδικείου.
- 122 Επομένως, η διάρκεια της ενώπιον του Πρωτοδικείου διαδικασίας είναι δικαιολογημένη, λαμβανομένης υπόψη της ιδιαίτερης πολυπλοκότητας της υποθέσεως.
- 123 Κατά συνέπεια, ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως που προέβαλε η Sumitomo είναι αβάσιμος.
- 124 Δεδομένου ότι κανείς από τους λόγους αναιρέσεως τους οποίους προέβαλε η Sumitomo δεν έγινε δεκτός, η αίτησή της αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.
- 125 Από το σύνολο των ανωτέρω σκέψεων προκύπτει ότι οι αιτήσεις αναιρέσεως πρέπει να απορριφθούν.

V — Επί των δικαστικών εξόδων

- 126 Κατά το άρθρο 122, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας, όταν η αίτηση αναιρέσεως είναι αβάσιμη, το Δικαστήριο αποφαινεται επί των εξόδων. Σύμφωνα με το άρθρο 69, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού, που έχει εφαρμογή στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου 118 του ίδιου κανονισμού, ο ηττηθείς

διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η Επιτροπή ζήτησε την καταδίκη της Sumitomo και της Nippon Steel στα δικαστικά έξοδα και οι τελευταίες ηττήθηκαν, η Sumitomo πρέπει να καταδικασθεί στα δικαστικά έξοδα στην υπόθεση C-403/04 P και η Nippon Steel πρέπει να καταδικασθεί στα δικαστικά έξοδα στην υπόθεση C-405/04 P.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει τις αιτήσεις αναιρέσεως.**
- 2) Καταδικάζει τη Sumitomo Metal Industries Ltd στα δικαστικά έξοδα στην υπόθεση C-403/04 P και τη Nippon Steel Corp. στα δικαστικά έξοδα στην υπόθεση C-405/04 P.**

(υπογραφές)